

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Leino Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrť strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

V ulogi volka spokornika.

V tej ulogi nastopajo v Sloveniji združeni samostalni demokratje ter nekdanji samostojni kmetijci. Uloga pravega spokornika je težka. Treba je svoje grehe spoznati, jih priznati in se jih spovedati ter obljubiti resno poboljšanje. Kdor pa je volk, kdor je zakrknjen, nepoboljšljiv grešnik, ta pokoro samo glumi, in ko se mu nudi prva prilika za greh, jo z veseljem pograbi.

Trkati bi se morali na prsi.

Gospodski in kmetski liberalci: demokrati in samostojneži, hodijo zdaj skupaj na shode. Skupno nastopajo, ker drug drugemu ne zaupajo. Drug hoče drugega kontrolirati, da ne bi kateri kaj črnil proti stranki, s katero je v »prijateljski« zvezi. Naše ljudstvo na shode združenih liberalcev ne gre, kakor ni prej hotelo poslušati ločenih liberalcev. Združena laž je podvojena, pomnožena in odebeljena laž, in tako laž pošten človek še težje posluša. Vsled tega pa je na shodih združenih liberalcev nekaj mestne in trške frakarije in prav malo radovednežev iz podeželskih krogov. Politično pošten človek noče biti prisoten tamkaj, kjer se šopiri in se širokousti politična laž in hinavščina.

Demokratje in samostojneži bi se morali pred našim ljudstvom trkati na prsi ter izpovedati: »Mi smo krivi!« Združeni gospodski in kmetski liberalci so krivi vsega tega, o čemer se sedaj pritožujejo. Če zabavljajo zoper srbsko, ali, kakor oni pravijo, srbijansko nadoblast, so oni tega krivi, ker so glasovali za vidovdansko ustavo, ki je v naši državi ustanovila strogi centralizem. Do vidovdanske ustave so bile deželne vlade, naslednice nekdanjih narodnih vlad, po vidovdanski ustavi so vse izginile. Izginil je hrvatski ban, za kojim sedaj po komandi Radičeve stranke prelivajo krokodilske solze slovenski radičevci in njihovi zavezniki. Izginila je nekdanja avtonomija, ki sta jo imeli Hrvatska in Slovenija in kojoj so pomagali ugonobiti in porušiti demokratje in samostojneži. Da, vi ste to zakrivil, vi, gospodski in kmetski liberalci, in če bi bilo v vas le iskra resnicoljubnosti in politične poštenosti, bi morali to priznati ter moliti pred našim ljudstvom javno pokoro. In če zabavljate zoper gospodarsko izkoriščanje hrvatskega in sloven-

skega ljudstva, kdo je to zakrivil, če ne vi, ki ste glasovali za vsa mogoča davčna povišanja: za povišani zemljiški davek, za povišanje dohodninskega davka, za prometni davek, za davek na ročno delo, za zakon o takсах in pristojbinah itd. Če govorite sedaj o »plačkanju« (ropanju), ki mu je ljudstvo postalo žrtev, ali vas ne zadeva po pravici očitek, da ste »soplačkaši«?!

Mesto tega pa zaviljajo, lažejo in huj-skajo.

Volk nikdar ne dela iskrene pokore, ker je po svoji naravi zanjo nepristopen. Tako tudi liberalec, dokler je in ostane liberalec. Združeni liberalci so tako drzni, da nastopajo v ulogi obtoževalca, ne pa obtoženca. Na druge hočejo zvaliti krivdo, katera nje same obtežuje. »Držite tatul!«: tako sedaj kričijo po Sloveniji, da bi pozornost ljudstva odvrnili od lastne krivde. Zoper Srbijance rohnijo, ker niso več z njimi na vladi. Protí Beogradu zabavljajo, ker ne morejo več z njegovo pomočjo vladati nad hrvatskim in slovenskim ljudstvom. Za Radiča in njegovo politiko se zavzemajo, prejšnja leta pa so ga psovali kot zmešanega človeka, kot strašljivca,

kot sebičneža, ki mu je politika prinesla milijone, kot norega človeka, ki spada v norišnico, kot političnega zločinca, ki ga je iz državnih razlogov treba zapreti in obsoditi.

Nekdaj so stali v vrstah Srbijancev in zagrizenih centralistov, sedaj pa hočejo skovati prečansko fronto zoper Srbijance. Komandant te fronte bi naj bil Srb Svetozar Pribičević, — katerega je svoj čas Radič žigosal kot »oberbatnaša« Hrvatov. Nekdaj so goreli za formulo o narodnem edinstvu ter so vsak pojav hrvatstva in slovenstva obsojali kot separatizem, sedaj pa so počeli govoriti o pravicah Hrvatov in Slovencev, o tistih pravicah, ki so jih s svojo sebično politiko sami pokopali. Njihova sedanja agitacija je taka, da se ponekod obrača celo proti državi. Njihovi voditelji in voditeljice pošiljajo pisma in proteste zoper državo v inozemstvo, njihovi agitatorji pa rabijo v nekaterih krajih zoper Srbijance in Srbe take izraze, ki so proti edinstvu države. Čuditi se je, in priprosto ljudstvo, katero ima o državi višje in boljše pojme, se temu čudi, ako vidi, da so državni uradniki in učitelji obiskovalci shodov kmetsko demokratske koalicije in priganjači za take shode. Utisa na ljudstvo pa ti nastopi združenih liberalcev ne storijo nobenega, ker naše ljudstvo ve dobro proceniti volka v ulogi spokornika.

Kje so morilci?

Vsak uboj je — obsojanja vreden! Vsak uboj vpije po kazni, kakor je vpila kri prvega ubitega človeka Abe la. Posebno pa je obsojanja vreden preračunan, po načrtu pripravljen politični uboj. Zgodovina jih navaja veliko vrsto, zadnji čas se jih je pridružilo tudi več v Jugoslaviji. Vedno bolj pa se odkriva zavesa zločinskih načrtov, ki so jih imeli pripravljene oni ljudje, ki danes najbolj kričijo, da se naj maščuje političen umor radičevcev. V srbskih listih razkriva dr. Mogorovič v odgovor Pribičevićevemu sinu Stojanu te zločinske načrte.

Kdo je najpreje hotel Radiča ubiti?

Imenovani dr. Mogorovič popisuje v srbskih listih, da je bil pred tremi leti že popolnoma pripravljen načrt, kako naj bi se Radiča ubilo. Dr. Mogorovič je bil tedaj še član Orjune. On izrecno pove, da pri teh načrtih

ni sodeloval noben srbski politik ali javni delavec. Nasprotno je res! Ko se je za ta načrt izvedelo, so bili ravno srbski politiki tisti, ki so to preprečili.

Dr. Korošca so hoteli ubiti!

Nič več ni prikrito, da so imeli isti ljudje pripravljen načrt, kako bi umorili dr. Korošca ob priliki evharestičnega kongresa v Novem Sadu. — Istočasno bi naj bil umorjen dr. Spaho v Sarajevu. Tudi ti umori so se preprečili po zaslugi Beograda in na posredovanje srbskih javnih delavcev!

Davidovič — mora umreti!

Ko je Davidovič odšel na shod v mesto Subotico, ga je čakala tolpa ljudi, pristašev Pribičevića, ki so ga napadli z jajci, krompirjem in palicami. Tudi v drugih mestih se je Davidoviču podobno zgodilo. V Zagrebu

pa je pristopil k njemu mladenič, ki mu je povedal: »Jaz sem eden od onih sedmih, ki smo bili določeni, da vas na potu v Džakovo — umorimo!«

Kje so morilec?

Na vsa ta izvajanja srbskih listov se moramo vsi vprašati, kdo so ti ljudje, od koga so bili najeti, da bi izvršili vse te umore? Nam ni dovolj, da se reče »neki ljudje«, mi hočemo vedeti natančno, kdo je tisti! Zdi se pa nam, da je gotov krog brezvestnih ljudi namenoma ustvarjal tako ozračje, ki je rodilo take zločinske načrte, znan dovolj, in da je čas, da se jih javno imenuje! Zdaj, ko bo razprava o umoru v Beogradu, naj pride na dan, kdo je vse te politične umore nameraval, pa se mu niso posrečili! Naj pride na dan, kdo je namenoma dražil vroči južni značaj srbskih članov parlamenta, da bi jih pripravil do zločina. Ne le tisti, ki je udaril, tudi ti-

sti, ki je mislil udariti, ki je vedno aufbiksalski, je obsojenja vreden!

Proč s takimi zločini!

Med res kulturnimi ljudmi bi taki politični zločini ne smeli biti politično orožje! Posebno ne med ljudmi, ki jim je uboj — greh, ki vedo, da bodo za zločin, če tudi ga niso izvršili, dajali odgovor Bogu sodniku. — Vsa jugoslovanska javnost hoče imeti politično ozračje — razčiščeno! — Vsi, ki so se omadeževali s političnimi uboji — izvršenimi in neizvršenimi — morajo s političnega polja! Pošteni ljudje, ljudje čistih rok naj vodijo usodo države in narodov! To hoče kralj, ki je dal zato vodstvo države v roke enega najpoštenjših politikov — dr. Korošca. To hoče pa tudi narod, ki bo sodnik nad vsemi onimi, katerih ni bilo sram političnih umorov nad delavcem ali ministrom!

»No, kje si pa zadnjič bil?«, so nagovorili znanci gospodarja. Gospodar pa jim je povedal: »Sem bil doma, pa sem mislil, da se mi možje ne bomo nič več pečali s politikom, ampak jo bodo odslej vodile ženske in otroci.«

»Kaj«, je dejal šaljivec, »zdaj pride mo pravi ljudje na vrsto za politiko!«

»Pa ni šala«, je dejal gospodar, »je res, da se je Maček že precej utrudil in Pribičeviću se je jezik skrivil, da ne moreta vsak dan dajati novih izjav in povzročati novih škandalov. In zato so poklicali na pomoč ženske in otroke! Maček je poklical na pomož Radičevo vdovo, Pribičević pa svojega mladega sina. In ta dva danes govorita v imenu — cele opozicije!«

»Ali sta se kaj dobro izkazala?« je vprašal šaljivec.

»To je pa drugo vprašanje. Radičeva vdova je že enkrat pred mesecem objavila v francoskih listih neko pismo, kjer je pa bila tako nerodna, da celo Maček in Pribičević nista bila zadovoljna s tisto izjavo. Ako bi sedanja vlada hotela uporabiti vsa sredstva, ki jih zakon za take neumne izjave predvideva, potem bi Radičeva vdova že — sedela! Prizaneslo se ji je, ker je pač — ženska. Zdaj je pa drugič nastopila na političnem polju. Naprosila je nekega francoskega advokata, da bo nastopal zoper Radiča, češ, da je morilec njenega moža. Ob tej priliki je poslala brzojav v tujino, ki je veleizdajalski, kot si hujšega ni mogoče misliti. Časopisi, ki so objavili to, so bili konfiscirani!«

»Kaj pa Pribičevićev sin?«

»Na to vprašanje tudi takoj odgovorim. Ta človek, mlad študent, je napisal — bogve, če mu oče ni kaj pomagal — nek članek v srbske liste, kjer očita prejšnji vladi, posebno pa radikalom, da so oni ustvarili tisto ozračje, v katerem je potem — padel strel! S tem je fant zelo nerodno na-

šel eno vprašanje, ki bo končno razkrinkalo ravno njegovega lastnega očeta kot tistega, ki je s svojimi vsestranskimi hujskarijami povzročil razpor med narodi v državi od začetka do danes. Zdaj v tem smislu že odgovarjajo razni listi Pribičevićevemu sinu.«

»To bo še politična ohcet iz tega nastala«, se je zopet vtaknil vmes šaljivec, ki mu ne da jezik miru.

»Politično gostijo imamo itak tu v Sloveniji. Izgubljen sin se je zopet našel — Janez Pucelj, ki je bil nekaj časa sam pod radičevsko komando, pa se mu je hudo godilo, kakor izgubljenemu sinu, ki je svinje pasel. Zdaj pa se je vrnil na dom — v Žerjavovo hišo. In to je gostija! Janez Pucelj je zopet najboljši politik, vreden političen otrok očeta Žerjava. Zakaj je bilo toliko boja med njimi? Zakaj je moral ubogi Urek toliko prestati, češ, da je »uskok«, ko so zdaj vsi za njim priskakljali? Vse to se godi, da se — kmeta lovi in vodi za nos!«

»To so »skakači«, kakor jih popisuje povest »Črni križ pri Hrastovcu« — je moral seveda šaljivec zopet nekaj vmes povedati.

»Res je to žalostna usoda teh voditeljev. Ali pa naj naši tovariši, ki so mislili dobro in pošteno za našo kmečko stvar, pa so samo nasledili tem političnim skakačem, ali naj ti nepoučeni — sledijo v stranko najhujših sovražnikov kmetskega ljudstva in stanu, v stranko mestnih liberalcev? Pogledajte, kako je dandanes v Avstriji kmet složen in močno organiziran v krščanski kmetski organizaciji, kakor je naša SLS, pa so se hotela mesta postaviti nad njega, in ni šlo! Ne odobravamo boja med mestom in deželo, med meščanskimi stanovi in delavci ter kmeti. Ne pustimo pa tudi ne, da bi nas liberalci iz mest komandirali, kot so nas svoj čas poskušali! Mi hočemo »slovensko slogo! Složno vsi na delo, da bo naš narod enotno organiziran, da bomo vsi kmetje, saj smo si radi dobri sosedje, enih misli. Onih pa, ki so nas skušali speljati najpreje pod vpliv hrvaške radičev-

ske komande, zdaj pa pod liberalno, ne bo poslušal več niti najbolj trdovraten možakar, ki dosedaj še ni bil v naših vrstah.«

»Prav je tako, da bomo vsi skup, liberalci pa naj sami ostanejo«, so pritrdili možakarji.

»Da bo lažje šlo, bosta pa še moja žena in tvoj sin začela politizirati«, je zaključil šaljivec s svojim špicastim jezikom političen razgovor.

V NAŠI DRŽAVI.

Proslava prebitja solunske fronte se je vršila pretekli pondeljek po celi državi. Preboj solunske fronte 8. X. 1918 je takorekoč končal svetovno vojno na Balkanu, prinesel konec Avstrije in začetek novih narodnih držav. Tedaj je bilo na tej fronti 185 tisoč Francozov, 175.000 Angležev, 130 tisoč Srbov in še več drugih čet. Njihova fronta je segala od Ohridskega jezera do Strume. Poveljeval ji je francoski maršal Franchet d'Esperey. Začetek bojev za preboj fronte, na kateri so bili postavljeni nemški in bolgarski polki, je bil na dan 14. septembra. Po večdnevnem neprestanem bombardiranju se je posrečilo prisiliti nasprotnika, da je popustil nekatere postojanke. To popuščanje je bilo zanj usodepolno, kajti srbska vojska je šla sedaj nevzdržno dalje, in je dan za dnevom osvajala nazaj svojo domovino. — Da se ta veliki dogodek primerno proslavi, so prišli v Beograd vojaški dostojanstveniki iz Francije, Anglije, Češke, tudi Italije, Rumunije in Grčije. Na stotisočev naroda je ta dan pohitelo v Beograd. Tud Slovenci so bili zastopani po svojih organizacijah. Zastonj sta se trudila dr. Maček in Pribičević, da bi Hrvate odvrnila od te proslave. Hrvatje so šli v Beograd, šli v svojih narodnih nošah in so dejali radičevcem: »Gremo na narodno proslavo v Beograd, a vi greste le še — po dnevnice!«

Spremembo vlade napovedujejo že dolgo časa. Kakor poroča Davidovič, bodo lahko še dolgo napovedovali.

Narodna skupščina je sklicana na dan 12. oktobra. Zasedanje bo trajalo do 20. oktobra. Ta dan pa se po ustavi otvori zopet redno zasedanje narodne skupščine. Radičevci in pribičevići ne bodo šli na te seje.

Zemljevide rišejo hrvaški listi in jih širijo po svetu, češ, takole nas hočejo obrezati! Z zemljevidi pa so ti časopisi doživeli blamažo, ker se je izkazalo, da so potvarjeni. Tudi razna pisma zbirajo in narejajo, saj so v tem mojstri. Svoj čas so »napravili« celo — papeževo pismo. Borba radičevskih voditeljev je postala tako — smešna, da se ji Hrvatje sami že smeji, zunanji svet pa na vse to nič več ne da.

Zunanji svet o dr. Korošci vladi. Te dni se je mudil v Jugoslaviji češki minister dr. Tisa. Ta je izjavil, da se

je sedaj sam prepričan, da se je usoda države zaupala v prave roke. — Podpredsednik rumunske narodne skupščine Valzan je bil te dni v Beogradu, nakar je podal o dr. Korošču svoje mnenje, da osređočuje vso svojo energijo za napredek naše države in da se je ravno njemu moglo posređiti prepeljati državo iz zagat v red. Zastopniki Češke, Francije, Angleške in Grčije ob priliki solunske proslave so se tudi podobno izjavili. Slovenski narod je lahko zato ponosen na svojega voditelja.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Grška sklepa pogodbe na vse strani. Po sklenjeni pogodbi v Italiji je šel Venizelos v Pariz in London. V Parizu, kamor se je iz Londona zopet vrnil, je prišel skupaj z dr. Marinkovičem. Če in kdaj pride Venizelos v Beograd, še ni določeno. Med tem je Venizelos že pripravil novo pogodbo med Grško in Turčijo.

Da bi se Italija in Francija sporazumeli, bi bilo sicer zelo dobro, ker bi potem morala Italija tudi, kar zadeva Jugoslovane, biti bolj pravična. Vendar kljub temu, da se sklene poseben sporazum za francosko in italijansko severno Afriko, ni verjetno, da bi prišlo do kake znamenitejšje prijateljske pogodbe.

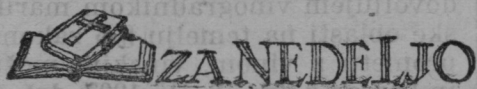
Kako so se v Avstriji pomerili? Za dan 7. oktobra sta bili napovedani dve veliki zborovanji v Dunajskem Novem mestu, Heimwehr in Volksbund. Zadnji je socialistična, oni prvi narodna organizacija, a obe oboženi. Vlada je izvršila velikanske predpriprave. Skoro tretjino vsega vojaštva, kar ga ima, je poslala v to mesto. Vojaki, kakor za fronto oboženi, so delali vmesni nevtralni prostor med obema zboroma. Na vseh ogljih ulic so stale strojnice in okrog mesta — kanoni. Že v soboto, dne 6. oktobra, se je vozilo polne vlake udeležencev. Za nedeljo pa je bilo pripravljenih še do 40 posebnih vlakov. Heimwehrovcev je bilo do 15.000, socialistov in Schutzbunda do 25.000. Na obeh straneh so govorili, vzklikali, godbe so igrale, sprevodi so se vili s kolodvora na zborovališče in nazaj, spopadov pa ni bilo nobenih. Samo komunisti, ki so istočasno hoteli napovedano javno zborovati kar na trgu, so bili aretirani. Veliko grmenja, pa malo dežja, bi rekel naš človek.

Špansko čaka težka ura. Nasilnik Primo de Rivera je hotel prisiliti kralja Alfonza, da mu podpiše ukaz, s katerim se vsi oni generali in višji častniki odpustijo, ki so zoper nasilnika, pa so pristaši kralja. Kralj Alfonz tega ni podpisal. Zdaj se bliža Španija odločilnemu trenutku, ali bo kralj ali Primo — močnejši.

Bo kaj z razorožitvijo? To je v danem položaju skoroda izključeno. Zdaj, ko je znan dogovor med Francijo in Anglijo, so tudi druge države začele opuščati misel na — razorožitev. Zanimivo je to, da je danes Amerika najbolj proti temu in da Rusija, ki povsod zahteva, da se druge drža-

ve razorožijo, pa sama zbira milijonske armade, s katerimi — straši Evropo.

Mednarodni gospodarski zbor v Pragi se bo vršil v kratkem. Ta bode znova povdaril, da je ena največjih gospodarskih zaprek v Evropi ta tako zapletena carinska meja. Po tej carinski politiki, kot je bila dosedaj, Evropa sama sebe ovira v napredu, med tem pa države izven Evrope — uvažajo svoje blago. Ako bo na tem zboru prišlo do nove carinske politike v Evropi, potem je ta zbor rešil Evropo gospodarskega propada.

Domača hiša.

Ali si že mislil kedaj, zakaj je povzdignil Kristus zakon v zakrament, da iz te zveze tečejo nebeške milosti, ki jih je zaslužil s svojo smrtjo na križu? Zato, ker ima družina tudi za versko življenje velik pomen in velike dolžnosti.

Ko so prišli leta 1840 po presledku 200 let katoliški misijonarji zopet na Japonsko, so, kljub temu, da ni bilo tam že 200 let nobenega katoliškega duhovnika, našli tam še okoli 2500 ljudi, ki so imeli še neke pojme o krščanski veri, ki so še znali nekatere molitve in razne Marijine pesmi. V družinah se je vera ohranila. To nalogo ima vsaka krščanska družina: naj bi se ohranilo v njej krščansko prepričanje in krščansko življenje, da vsi rodovi, ki prihajajo iz družine, pijejo iz nje žive vode Kristusove vere. Res, da je za razširjanje in ohranitev krščanske vere ustanovljena katoliška Cerkev in je Kristus zato postavil zakrament mašniškega posvečenja. Res je tudi, da Cerkev presadi otroka v božje kraljestvo, ko ga po naročilu Kristusovem krsti v imenu presv. Trojice. Potem se pa začne sodelovanje družine s Cerkvijo. Ko se začne otrok zavedati pameti, ima pred seboj najprej očeta in mater. In v tem času sta ona za otroka zastopnika Cerkve, da začneta otrokovo pamet in srce naravnati k Bogu, da se otrok s svojo dušo vraste in vko-renini v sveto zemljo krščanske vere. V poznejših letih, ko začne otrok obiskovati šolo, pride Cerkev z njim sicer v neposreden stik in polaga on v njegovo srce seme, ki naj bi se razrastlo v božje kraljestvo in obrodilo obilen sad, a kaj bi izdalo vse delo Cerkve, ko bi v domači hiši bile take razmere, da bi se zadušilo v otrokovi duši seme, vsejano od Cerkve, če bi v domači hiši ne bilo ozračja, v katerem bi moglo božje seme vzkliti in se razrasti. In ko otrok odraste šoli, pa pride v najnevarnejša in najosudnejša leta, ima poleg Cerkve in raznih krščanskih mladinskih organizacij zopet domača hiša veliko nalogo, da je mlademu človeku velika opora in mu pomaga rešiti iz mladostnih viharjev zaklad krščanske vere. V teh letih ima domača hiša ravno to nalogo, da ohrani mladega človeka v

zvezi z Bogom in Cerkvijo, da mora Cerkev pri njem rešiti svojo nalogo. Če domača hiša pri tem delu odpove, tudi Cerkev le zato težko reši svojo nalogo.

Ali tvoja hiša reši to veliko nalogo? V hiši, ki hoče izpolnjevati to svojo veliko dolžnost, mora biti vsaki dan skupna družinska molitev zjutraj in zvečer. Kako lep in blagoslovljen je trenutek, ko je zbrana vsa družina okoli domačega oltarčka ali pred sveto podobo, in se duše vseh kakor eno dvigujejo k Bogu! Kako se vtisnejo ti trenutki globoko v srca doraščajočih otrok, kako jih molitve, ki so se jih naučili in navadili v domači hiši, spremljajo po življenjski poti in so jim včasih pravi angeli varuhi, ki jih obvarujejo propada. Žalibog danes včasih vidimo, da oče in mati vsled prevelike skrbi za posvetno ne najdeta več časa, da bi molila z otroci zjutraj in zvečer. Morebiti zapustita otrokom precej zemeljskega premoženja, a morebiti bi bila za otroke veliko večja sreča, ko bi jih bila naučila in navadila moliti.

V krščanski hiši se gleda strogo nã to, da se obhaja v njej prava krščanska nedelja, krščanska nedelja s sv. mašo, z besedo božjo, z nedeljskim počitkom. Če je res: »Kakšna nedelja, tako življenje«, potem imajo krščanske hiše v tej zadevi veliko dolžnost, posebno še danes.

V pravo krščansko hišo spada tudi krščansko berilo. Danes je težko najti kako hišo, kjer ne bi imeli raznih knjig, časnikov in drugega berila. Razume se, da v krščanski hiši ni prostora za čtivo, ki izpodkopuje vero, ki blati Cerkev, ki spravlja v mlada srca strup nečistosti in razuzdanosti. Hiša s takim berilom ni več krščanska hiša ali vsaj dolgo ne bo ostala. A v pravi krščanski hiši tudi niso zadovoljni, da imajo berilo, s katerim se izobrazujejo in ki jim je v razvedrilo, v krščanski hiši mora biti tudi versko berilo. Žalibog, da vidimo danes take knjige velikokrat zavržene in vse zaprašene kje na podstrešju. Naj bi te knjige dobile zopet časten prostor v naših hišah. Pod križem v hiši naj bi vedno tudi bilo sv. pismo, Hoja za Kristusom, Življenje svetnikov, nabožni listi kakor Glasnik presv. Srca Jezusovega, Bogoljub in drugi, in večkrat, posebno v zimskih večerih, naj bi se prečital vsej družini počasi in s premislekom kak od-lomek iz teh knjig. Kako bi se ob tem berilu dvigale duše, koliko žarkov božje luči bi padlo vanje.

Posebno izdaten pripomoček, da bi vršile družine svojo veliko dolžnost, je pobožnost, ki se širi posebno danes, namreč posvečenje družin presv. Srcu Jezusovemu. Ta pobožnost, prav izpolnjena, ni nič drugega, kakor do zadnjih posledic izpeljano resnično krščanstvo. Vsaki dan okoli Srca Jezusovega zbrana družina naj bi se vsaki dan na novo zavedla, da je — zadnje svojo misel, zadnje svojo besedo, zadnje svoje dejanje posvetila presv. Srcu Jezusovemu, da naj bode zato res vsaki dan vsaka misel, vsa-

ka beseda, vse življenje po volji in po duhu Kristusovi. To pa je ravno pravo krščanstvo, da postajamo vedno bolj duha Kristusovega, po Sinu božjem sami tudi otroci božji.

O kraljevem uradniku, ki mu je Kristus ozdravil sina, pravi evangelij: »Veroval je on in vsa njegova hiša.« Daj Bog, da bi tudi o vsaki naši hiši veljale besede: »Ta hiša veruje, dejansko veruje.« Z živo, dejansko vero bodete čutili tudi njen blagoslov.

*

Rak-rana našega časa. Ko so dne 15. avgusta v slovesni seji ugotovili izredne čednosti kapucinskega brata Konrada Parehamskega iz Nemčije, je imel sv. Oče nagovor, v katerem je povdarjal, da naj bi bil ta skromni brat, ki je toliko let vestno vršil svoje dolžnosti, zgled današnjemu svetu, pred vsem zoper njegovo glavno napako, uživaželjnost, ki je tolika, da se ne ozira ne na božjo postavo, ne na blaginjo drugih in nazadnje še sama sebe uniči.

Važna skrb sv. Očeta. Dne 15. avg. je bila tudi ugotovljena izredna svetost redovnice Pavle Frasineti. V spo minu na njo pa je papež posebno povdarjal današnjo veliko dolžnost krščanskih žen, da pomagajo ohraniti današnjemu ženstvu največje bogastvo: pravo žensko dostojanstvo. Isto je papež povdarjal, ko je sprejel odposlanstvo ženske mladinske zveze, in jim je toplo polagal na srce, naj bo vsako krščansko dekle zgled z resno in dostojno obleko.

Delo katoličanov za vzgojo mladine. Na Angleškem so imeli katoličani veliko zborovanje, pri katerem so se posvetovali o raznih vprašanih verske vzgoje mladine. Sklenili so, da bodo po celi Angliji prirejali predavanja, ki naj bi širše sloje navduševala in seznanjala s temi vprašanji. Izdajali bodo tudi take spise. Na tem zborovanju so zopet posebno povdarili zahtevo angleških katoličanov po lastnih verskih šolah, v katerih se bodo otroci vzgajali čisto v katoliškem duhu in so zahtevali za te svoje šole od države isto podporo, kakor jo dobivajo druge šole. Pred kratkim so v delavskem okraju mesta Manchester položili temeljni kamen za novo šolo, ki naj bi imela prostora za 1000 otrok. Stroški so veliki, pa jih bodo pokrili delavci sami, ki znajo ceniti blagoslov prave verske vzgoje. — Na Dunaju so otvorili dveletni tečaj za svetne katehete. Ker duhovniki vsega dela več ne zmorejo, se je oglasila cela vrsta ljudi apostolskega duha, da bi jim pomagala pri njihovem delu. Ti imajo prej poseben pouk, da bodo pozneje poučevali otroke, take, ki bi radi prestopili v katol. Cerkev, da bodo imeli predavanja po raznih krščanskih društvih.

Za slovensko slogo zoper razdiralno politiko slovenskih radičevskih sužnjevi!

Zboljšanje vinskega pridelka leta 1928.

Vsled hladne spomladi, vsled hladne in deževne jeseni, deloma pa tudi vsled toče, je letos vinska trta v razvoju zaostala. Lepi jesenski dnevi sicer pospešujejo zorenje grozdja, toda z ozirom na bližajočo se trgatve je le malo upanja na kvalitativno dobro trgatve.

Da se omogoči vinogradnikom izboljšanje za potrošnjo in trgovino najsposobnejšega letošnjega vinskega pridelka in s tem v zvezi dosega boljših cen za vinski mošt in vino, dovoljujem vinogradnikom mariborske oblasti na temelju § 5 zakona o prometu z vinom, vinskim moštom in brozgo z dne 12. IV. 1907, drž. zak. št. 210, obče izboljšanje vinskega mošta z zmerno uporabo sladkorja. Sladiti se sme v smislu člena II min. odredbe z dne 18. III. 1914, št. 12264, le vinski mošt od začetka trgatve do 15. novembra 1928 v okraju pridelovanja, oziroma v njega neposredni bližini. Za izboljšanje vinskega mošta se sme uporabiti samo čisti konzumni sladkor v kristalih ali kockah raztopljen v moštu samem, ne pa v vodi. Uporaba vsakega drugega sladkorja je v smislu zakona zabranjena. Slad-

korja se sme dodati moštu le toliko, da se doseže koncentracija mošta srednjih vinskih let. Sladijo naj se torej le mošti navadnega namiznega vina izpod 14 odstotkov sladkorja in mošti boljših kvalitativnih vin izpod 17 odstotkov sladkorja. Največ se pa sme dodati do 4 kg sladkorja na 100 litrov mošta.

Vsled splošne dovolitve izboljšanja mošta vinogradnikom, odpadejo tozadevne prošnje za dovoljenje slajenja in naznanila o izvršenem slajenju.

Ako nameravajo izboljšati mošt vinski trgovci, morajo imeti za to dovoljenje v smislu vinskega zakona od pristojne oblasti in jim je postopati v smislu odredbe z dne 18. III. 1914, št. 12264.

Vina samorodnih trt (šmarnice i. t. d.) ni smatrati kot vina v smislu vinskega zakona, zato je rezanje mošta, šmarnice itd. z vinskim moštom in izboljšanje takih mešanic v smislu tega razglasa strogo zabranjeno. — Proti kršiteljem te zabrane se bo postopalo po zakonu.

Veliki župan: dr. Schaubach.

NOVICE

Profesor dr. Franc P. Kovačič — prelat. Sveti oče Pij XI. je z apostolskim pismom od 28. septembra t. l. imenoval svojim hišnim prelatom preč. g. bogoslovnega profesorja dr. Franca P. Kovačiča v Mariboru. Na mnoga srečna leta!

Promet z drobižem. Vse drž. blagajne in poedinci so dolžni vzeti kovanega drobiža pr obračunu: po 5 par do 5 Din, po 10 par do 10 Din, po 25 par do 20 Din, po 50 par do 100 D, po 1 Din do 200 Din, po 2 Din do 500 Din.

Nepreviden deček. Na neko žago v Zagrebu je prišel 16letni deček Vajnurek. Gledal je, kako dela transmisijska, pa je stopil preblizu. Transmisijska ga je prijela, ga vrtela, končno vrgla na kamenita tla, kjer je deček z razbito glavo — mrtev obležal.

V Hercegovini zopet pomanjkanje hrane! Ker je bila v Hercegovini huda suša, ni bilo pridelka in kmet že sedaj strada, kaj bo počel šele čez zimo? Vlada je odredila, da se takoj sporoči natančne podatke o pomanjkanju hrane.

Še ne dajo miru! V južnih krajih naše države se potepajo posamezne tolpe roparjev — ki pridejo ali iz Bolgarske ali iz Albanije. Vodi jih neki Salkovič, ki ima svoje skrivališče na albanski meji. Naši orožniki so imeli z njimi pretekli teden pravo bitko.

Surov zločin, da je groza! Pretekli teden se je odkril grozen zločin v bližini Bleda. Na potu, ki pelje v jamo pod Babjim zobom, so našli — nekaj človeških kosti. Poleg kosti pa so našli tudi kosce ženske obleke. Po teh

koscih je spoznati, da je bila ženska elegantna. Zločin se je najbrž izvršil v poletju in to na ta način, da je neznan zločinec umoril žensko, jo razrezal, zakuril grmado in zmetal kosce na ogenj. Kdo je izvršil ta zločin, seveda še ni znano. Vsa okolica je preplašena nad tem dogodkom, ki nima zlepa primere v surovosti in zdivjanosti.

Z jelenom se je tepel v Krmi pri Jesenicah kmet Franc Pavlin. Šel je na delo v gozd. Nenadoma se je zakadil jelen v njega in ga z rogovi vrgel kvišku. Pavlin si je poškodoval roko. Njegovega hlapca Jakoba, ki se je hotel tepsti z jelenom, pa je jelen sunil v trebuh ter mu prizadjal težke poškodbe.

Ta se je pa vjell Prav mul! Te dni se je vrnil iz Nemčije in to celo s podoro našega konsula v Düsseldorfu, neki Mejavšek, ki ga je naša policija že dolgo iskala. Ta človek je bil predrzen dovolj, da je v Düsseldorfu celo naš konzulat prosil potnih stroškov za domov in jih je res tudi dobil. Konzulat pa je kmalu nato izvedel, kdo je ta človek, da je namreč tat in kompanjon znanih že zaprtih goljufov in da gre sedaj, ko so drugi v ječi, po denar, ki je nekje zakopan. No, pa v ječi menda ni zakopan! Tam naj si izkoplje modrost, da bo pametnejši in boljši!

Ne igray za denar! Te dni je prišel v Subotico trgovec Friedman. Imel je 30.000 Din. Sedel je z igralci za mizo in — vse zaigral. V obupu je končal življenje. Usoda igralcev za denar!

Ne prodajaj bolne svinje! Preteklo soboto so nekemu špeharju v Mariboru zaplenili meso svinje, ker je bila bolna. Poleg te škode ima še kaznen.

VOZNI RED

železniških in avtomobilskih zvez Slovenije, veljaven od 7. oktobra 1928, se dobi v obeh prodajalnah tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Cena Din 2.—

Velik požar na Gorenjskem. V Pod korenu pri Kranjski gori je nastal v nedeljo ponoči požar, ki je upepelil hiše in vsa gospodarska poslopja 3 kmetom. Ogenj je bil najbrže podtak njen. Požari se na Gorenjskem zadnji čas množe in nikdar ni mogoče izslediti krivcev. Tekom enega dobrega meseca je bilo do pet požarov v teh krajih.

Ljubljanska Glasbena Matica na Poljskem, Glasbena Matica iz Ljubljane je letos že bila na Češkem, da je Čehom zapela našo lepo slovensko pesem. Zdaj je odšla tudi na Poljsko. Vsi koncerti so sijajno obiskani, Poljaki navdušeni za lepoglasje naših pesmi. Da bi pač mi doma tudi ljubili in gojili lepo in dostojno petje!

Fantek se je izgubil. Preteklo soboto je izginil osemletni sinček vdove viničarke Smode v Jarenini. Fantek je šel v šolo, v šoli je bil, a po šoli se ni več vrnil domov. Ker fantka le ni bilo domov, je šla mati v Jarenino, pa nihče ni ničesar vedel o otroku. Tudi v nedeljo ni izvedela ničesar, na kar je javila celo stvar orožnikom. Fantek je majhne postave, bledega ica, oblečen v temno, preprosto obleko, obut, z žutim klobukom. Ako bi kdo kje videl takega dečka, naj to sporoči ali orožnikom, ali občini, ali šoli v Jarenini.

Zveza organistov za Slovenijo je poslala vlogi na mariborski in ljubljanski oblastni odbor, da bi oba odbora prredila v svojem področju podučne tečaje za organiste, na katerih bi se organisti izobraževali za občinske tajnike. Oba oblastna odbora sta o tem že odgovorila in ob enem tudi naznanila, da bosta na orglarskih šolah v Celju in Ljubljani upeljala pouk o občinskem tajništvu, in kateri predmet bo obvezen. Tozadevne predavatelje bosta preskrbela in plačala oblastna odbora. Kedaj in kje se bodo vršili tečaji za občinsko tajništvo za organiste, ki so še izven šole, bomo naznanili v časopisih. S tem bo organistom precej pomagano, ker smo prepričani, da bodo županstva službe tajnikov rada oddala organistom in njim s tem zboljšala njihove prejemke.

Kako vleče KDK Slovence za nos! V predzadnjem »Slov. Gospodarju« smo opisali, kako demokrati vlečejo svoje somišljenike v celjskem okraju za nos s svojim velikim zborovanjem. Rekli smo takrat, da bodo najbrž svoje za 14. oktobra napovedano zborovanje v Celju predstavili. In točno! Prestavili so ga na 18. oktober. Pač vedo, da so celjska tla za demokratsko in radičevsko gospodo kaj vroča in zato je bolje počakati hladnejšega vremena. Povemo pa že danes, da smatramo prireditelje takega zborovanja v Celju za nesramno izzivanje slovenske potrpežljivosti in da na tako izzivanje ne bomo molčali.

O uredniku »Slov. Gospodarja«, g. Janušu Golecu, ki se nahaja na svojem rednem dopustu, zadnji čas precej na široko pišejo nasprotni listi in vpijejo, kakor da se jim godi bogve kaka krivica. Mi pa bomo stvar prav na kratko pojasnili: »Slovenski Gospodar« je bil tožen zaradi neke notice. Uredništvo je izdalo pisca in predložilo sodnji pismen odgovor in rokopis pisca. Prejelo je potrdilo sodišča, da se je vložil odgovor in rokopis pisca. Pismeni odgovor pa je — izginil. Januš Golec je bil obsojen. A ker pa je imel pismeno potrdilo, da je pravilno vložil odgovor, je bil pri drugi inštanci oproščen. — Bila je druga tožba. Januš Golec je storil podobno kot prvokrat. Na potrdilo sodišča se izrecno izjavlja, kdo da je pisec omenjene notice. Januš Golec je bil zopet obsojen, da ni bilo poleg pismenega odgovora. Ker tega dobesečno v potrdilu ni, je bila obsodba na deset dni zapora potrjena. Januš Golec se je pritožil. — Med tem je prišla tretja tožba. Januš Golec je predložil po advokatu pismen odgovor in rokopis, bil je kljub temu obsojen in v drugi inštanci oproščen. — Med tem je prišla rešitev njegove pritožbe v drugi tožbi. Obtožba je bila potrjena. Sedaj je prosil za amnestijo, ker je isto storil tudi gospod Eržen, ki je obsojen na mesec dni zapora, ker je storil krivico mariborskim duhovnikom. Obe prošnji sta bili istočasno zavrženi. Ko pa se je v ministrstvu razložilo, da je Januš Golec obsojen le radi neke formalne napake in pomanjkljivega potrdila ter da je bil sodišču pravočasno dostavljen rokopis pravega pisca, se je telegrafično naročilo poslati ves akt v Beograd in ta čas pustiti urednika »Slovenskega Gospodarja« prostega. Na ta brzojav pa je mariborska sodnija gospodu odvetniku izjavila, da brzojav ni podpisan in da ga ne more izvajati. Službenim potom pa je šla tudi pismena zahteva, da se akt pošlje v Beograd. Dokler Beograd te stvari ne reši, tudi mi ne vemo, kaj bi še dalje o tem pisali. Ne bomo pa odgovarjali nasprotnim listom, ki očitajo korupcijo SLS, če se kak njen član upravičeno brani. Vemo, da jih jezi, ko Eržen sedi, čeprav so mu radio napeljali na ušesa, da ga troštajo. Gospod Januš Golec pa bo dobil nalogo, da popiše te svoje dogodljaje, kako potuje po Parizu in ne vemo kje vse, pa so ga zopet videli na ulicah v Mariboru — za prvo prilogo »Slovenskemu Gospodarju«. To bo hči!

Viničarska knjižica,

kakor jo zakon predpisuje, je izšla v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane 4.50 D. Poleg običajnih vpisov ima celotno viničarsko uredbo. Občine, ki namesto delavskih knjižic morajo sedaj te uporabljati, naj jih čimpreje naročijo.

G. Ivanu Pucelj, ministru v p., Velike Lašče.

Poročalo se mi je, da ste v »Kmetiskem listu« — lista, ki po vsebini in tonu spominja na ptujskega »Štajerca«, ne berem — posvetili moji malenkosti cel uvodnik, kakor tudi, da ste na shodih v okraju Gornjigrad velik del Vašega govora posvetili meni. Priporočam Vam, da si oskrbite predlog, predložen 19. junija predsedniku narodne skupščine, da boste mogli čitatelje Vašega lista in Vaše pristaše resnično in točno informirati. Da ne boste prisiljeni, delati še nadalje reklamo za mene, za kar sem Vam zelo hvaležen, Vam priporočam da pojasnite zborovalcem na shodih, kdo je postal minister, ko je glasoval za centralistično ustavo, kako je centralizem ustvaril sedanje razmere, koliko let ste sedeli Vi in Vaši zavezniki (samostojni demokrati in radičevci) v vladi in povzročili neznosne razmere, kakor tudi, da obsodite centralizem in zahtevate odkrito in možato ureditev države na podlagi avtonomije ali federalizma.

Maribor, dne 8. oktobra 1928.

Vlad. Pušenjak, nar. posl.

Poročila SLS.

Sestanek pristašev SLS v Kalobju. Občina Kalobje je vse do novejšega časa bila edina občina v celjsko-vrantskem okraju, v kateri slovenski ljudje še niso spregledali, da je ahrvatska radičevska politika za slovensko ljudstvo grobokop. Tako je vsaj bilo videti. Nedelja, dne 7. oktobra, pa je pokazala, da Kalobjani ne le niso samo zvesti Slovenci, temveč da hočejo odločno in z ljubeznijo sodelovati za boljšo bodočnost Slovenije z edino resnično slovensko stranko, s Slov. ljudsko stranko. Ta dan sta namreč posetila Kalobje tajnik SLS iz Celja g. Ivo Peršuh in odvetniški kandidat g. Marjan Marolt. Po sv. maši se je vršil v mežnariji nad vse lepo uspeli sestanek pristašev SLS. Sicer prav prostorna soba je bila zdaleka premajhna in vneti poslušalci so morali stati še v veži in celo pred hišo. Tajnik SLS g. Peršuh je v daljšem govoru obrazložil veliki pomen politične organizacije katoliškega slovenskega ljudstva. Njegovemu pozivu so se zborovalci takoj odzvali in ustanovili krajevno organizacijo SLS. Po volitvi odbora je v lepem govoru obrazložil g. Marolt vprašanje slovenske avtonomije in kazal med obćim priznanjem na dejstvo, da je edina resnična pobornica slovenske samostoinosti le SLS, dočim izrabljajo vse druge stranke avtonomijo le samo v agitatorične svrhe in bodo iz strahu pred »klerikalnim bičem« takoj proti, čim se bo to vprašanje reševalo. Vsi zaključki sestanka so bili sprejeti soglasno in celo na ponovni poziv tajnika SLS ni nihče glasoval proti. Sestanek je pokazal, da smejo Kalobjani od svoje nove politične organizacije pričakovati mnogo. Potre bno pa je seveda, da se organizacije

oklenejo vsi, tudi oni, ki so morda doslej bili zapeljani in so podpirali razdiralno politiko KDK.

Shod SLS v Ljutomeru bo v nedeljo, dne 14. oktobra, po rani sv. maši. Govorita oblastna poslanca Rajh in Hrastelj.

Shod SLS pri Kapeli je preteklo nedeljo prav lepo uspel. Kapeljski možje in naši somišljeniki so odobrili velikopomembno delo naših ljudskih zastopnikov v Beogradu in v oblastni skupščini. Zastonj bo trud nekaterih liberalcev, da bi mešali vrste SLS. Kot odgovor za to dobijo — agitacijo za naše časopisje.

Šmartno ob Paki. Kipar gospod I. Sojč v Mariboru je izklesal za našo župnijsko cerkev dva lesena kipa: Srce Jezusovo in Srce Marijino. Da je v svoji stroki res mojster, spričujeta tudi ta dva kipa. — Poslednje dni so zvonili tukajšnji zvonovi naenkrat kar trem mrličem: v daljnji Srbiji je umrl tukajšnji rojak Franc Korent, v Rečici posestnica Ana Kumar, rodom iz Letuša, v Podgori pa je zaspala Pavlnova mama, vdova Marija Klančnik v 80. letu. Bila je vzorno pobožna žena, marljiva kot čebelica, še v zadnjih mesecih svoje boleznici si je delala težko vest, češ, kaj bo, ker premalo dela. Ugledni hiši in vsem sorodnikom naše sožalje! — Velika prireditvev Zveze slovenskih vojakov in Gasilnega društva v Paški vasi za desetletnico končane svetovne vozne in za desetletnico nastanka naše države se je sijajno izvršila. Cerkvena slovesnost pri župnijski cerkvi, kakor tudi zborovanje v Paški vasi z vprizoritvijo bojne igre »Kalvarije« je zadovoljila mnogobrojne množice, ki so prihiteli skoraj iz vseh sosednjih župnij. Posebno privlačno silo ima »Kalvarija«, ki učinkuje s svojo krvavo tragiko. Navzoč je bil pisatelj-avtor igre g. Matečič. Kakor vedno, so tudi to pot igralci izbornorešili svojo nalogo. Javno zahvalo zaslužijo za svojo požrtvovalnost, kakor tudi pripravo dobri šmartinski cerkveni pevci ter godba rudarjev iz Velenja, ki vidno napreduje ter je priporočljiva za vse slične prireditve. Pretresljiva pridiga slovenskega »misijonarja« g. Fr. Bonača zunaj cerkve ob vojnem spomeniku, ki je dobil krasno novo ograjo, je silno vplivala na množice. Vse je ganil poslani pristrčni pozdrav obolelega g. predsednika ZSV. majorja Colariča in brzjav g. generala Majstra. Vsa čast in priznanje tukajšnjemu podjetniku g. Drago Korošču, ki je zasnoval in vodil celo veliko slavnost!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Jesen kaže, da smo glede letine v naši župniji letos deljeni; v dolini celoletna suša ni škodovala, pač pa na višje ležečih zemljiščih, kjer je zlasti zelo hudo pomanjkanje živinske krme. Zelo hudo občutimo tudi sedanje nestalno, večinomadeževno vreme, ki nam je v septembru povzročilo že nekoliko povodnji ter dela mnogo škode zlasti v sicer bogato obloženih vinogradih in nas zadržuje tudi pri spravljajanju poljskih pridelkov. Iz ust naših kmetovalcev slišiš neprenehoma vzdih: Bog nam daj lepega vremena! Letošnje suho poletje pa nam kaže tudi, kako silno potrebna je regulacija Pesnice, s katero oblastni odbor namerava začeti baje že v prihodnji spomladi; to mu bodo neprecenljivo hvaležni vsi Marječani.

Sv. Lovrenc na Pohorju. V pondeljek, 1. oktobra, je pri nas pridrvela strašna nevihta, da je voda nesla plazove in ceste pokva-

rila, da je bil promet z vozovi popolnoma ustavljen. — Med vojno so se tukaj živinski sejmi ukinila, a zdaj so se zopet otvorili, in sicer prvi v pondeljek po Križevim, drugi v pondeljek po Sv. Lovrencu, in tretji bo na dan sv. Terezije dne 15. oktobra in sicer za konje, govedo in drobnico. Vabijo se kupci in prodajalci!

Črna. V Žerjavu med Peco in Urško, kjer ni ne duha in ne sluha o trti, je bila vinska trgatev. Ni čisto nič drugega kot izžemanje delavcev in zapeljevanje k popivanju in plesanju. Če bode »Rudniški dom« za take zadeve služil, ne bo služil svojemu namenu. Delavci imajo le škodo od njega, če pa gg. uradniki mislijo, da je za to tukaj, da se bodo iz ubogih delavcev norca brili, je res žalostno! Ob državni meji bi od slovenske inteligence pričakovali več resnosti in res kulturnega dela. Razni bali, na katere navlečejo vso gospodo iz Maribora, ki je od njih odvisna, ne bodo rešili naroda, k večjemu ga zaslužili JDS podrepnikom kapitala. Primorske in kranjske sokolske metode narodnega dela res ne rabimo tu. So preveč žalostne! Tudi način reklame za to vinsko trgatev je bil naravnost škandalozen. Maškarada po pol ure oddaljeni Črni netreznih nevednežev in otrok ter nadlegovanje raznih strank za darove in udeležbo. Tu pa ni šel noben gospod zraven, ker jih je bilo gotovo sram. Dajte delavcem kaj boljšega kot je gostilna, dajte mu dovolj kruha, telesnega in duševnega!

Slovenjgradec. Pri nas smo imeli v nedeljo, dne 30. m. m., Puceljev shod. Precej ljudi je prišlo ta dan v naše mesto od vseh vetrov iz okolice. V Gollovo dvorano so šli pristaši vseh znanih strank tukajšnjega okraja. Poslanec Pucelj je pravil o g. dr. Korošču, g. Pušenjaku, o zločinu v narodni skupščini. Govor je bil tudi o davku in drugih stvareh. Sicer pa ni bilo nikake nesreče opaziti v mestu. Ljudje so ga poslušali, a verjel pa mu niso! Vedo, kdo je kriv umora. — Mizarski mojster iz okolice je izgubil denar, ki ga je prejel v mestu za opravljeno delo, baje nad 1400 Din. Bodite trezni!

Rečica ob Savinji. Naš okraj so v nedeljo počastili gg. dr. Pivko, Pucelj in večkrat propadli kandidat dr. Novačan. Da bi ne bilo treba samim sebi govoriti, so si pripeljali poslušalce iz Ljubnega in Gornjegrada seboj. O državni politiki, o gospodarskem delu niso vedeli ničesar povedati, opisovali so le na dolgo in široko zločin v skupščini ter napadali dr. Korošca in poslanca Vlad. Pušenjaka. Zapomnili si bomo, da je g. dr. Pivko, ki je po poklicu vzgojitelj mladine, igral vlogo vunbacitelja. Kaj bodo rekli njegovi pristaši, ako se bodo po njegovi želji vsi »klerikalci« ogibali gostiln in trgovin, katerih lastniki so slabostojni demokrati ali Pucljevci? Mi smo pričakovali, da bo Pucelj razodel zborovalcem dobrote, katere je Slovenija dobila od Radiča in njegove stranke, one dobrote in ugodnosti, katere so povzročile, da lezeta Pucelj in Pivko, ki govorita proti srbskemu gospodarstvu, pod hrvaško gospodstvo. Nič nismo slišali, da se hočejo slabostojni demokrati in Puceljevci odreči centralizmu, da se hočejo z SLS vred boriti za dosego avtonomije, zvedeli le smo, da hočejo zopet imeti volitve, ki bi pa desetkrat več stale kot proslava preboja solunske fronte, a bi nič ne spremenile razmerja v narodni skupščini. Liberalci so slabi »dohtarji«, samo eno edino zdravilo za ozdravljenje razmer v državi poznajo, in to so volitve, smotreno delo in stabilnost v državni upravi pa zametujejo.

Velenje. Dne 14. t. m. bode v Velenju blagoslovitev prenovljene velenjske podružnice in zvonov.

Vitanje. Kakor svetilniki na morju življenja so naše lepe cerkvice po naših gričih in dolinah, pa tudi naše lepe kapelice so kakor neka nebeška znamenja, ki nas spomi-

njajo na drugo boljše življenje. Tako smo v vitanjski fari letos kar dve kapelici nove pozidali. Prvo je postavil ugledni posestnik Koklič v Ljubnici, posvečena je bila dne 16. 9. na čast Srcu Jezusovemu, katerega kip se v naravni velikosti nahaja v njej. Naslednjo nedeljo, dne 23. 9. so pa blagoslovili vlč. g. župnik in č. g. kaplan lično kapelico pri Vrisku na Paki. Pozidana je na čast sv. Križu, sv. Mali Tereziki in sv. Francišku. Tukaj so takoj nato imeli tudi lepo družinsko posvetitev na čast presv. Srcu Jezusovemu. Ni pa zadosti, da se zidajo kapelice Bogu in svetnikom v čast, marveč da se tudi spodobno krasijo in popravljajo, če je to treba. Velikokrat vidimo razdrte in zane-marjene kapelice, ki so le Bogu v nečast, da človek ne ve, ali bi se odkril ali ne. Vse prizadete v imenu božje časti iskreno prosimo, da čim prej popravijo in olepšajo ta v božjo čast postavljena znamenja. Mnoge družine pa, ki se še niste posvetile presv. Srcu Jezusovemu, izberite si vendar vsaj to zimo tega ljubeznivega nebeškega kralja za svojega vladarja in kmalu boste začutile njegov ljubki in milosti poln prihod. — Dne 23. m. m. smo imeli tudi otvoritev telefonske zveze Vitanje—Celje.

Tepanje pri Konjicah. V naši doslej dokaj zdravi vasi se je pojavil tifus ali legar. Na novo sta oboleli dve osebi, štiri so pa že na potu okrevanja. Smrtnih slučajev še doslej ni bilo. Oblasti sta bila prijavljena samo 2 slučaja. Nekateri prikrivajo pravo bolezen iz nevednosti, pa tudi iz strahu pred zdravstvenimi ukrepi, zato se je bati še novih slučajev obolenja. V konjiški bolnici Rdeč. križa je bilo doslej osem bolnikov, obolelih na imenovani boleznici.

Grajena pri Ptuj. Dne 26. m. m., zjutraj ob pol osmih, je mirno v Gospodu zaspala, sprevidena s sv. zakramenti za umirajoče, pridna in dobra mati ter usmiljena gospodinja do revežev Marija Ribič, stara 73 let. Pred enim tednom jo je zadela kap. Hudo smrtno bolezen je mirno in potrpežljivo prenašala. Da je bila vsem sosedom in tudi drugim daleč na okoli priljubljena, je dokazal njen pogreb, kateri se je vršil od doma z dvema čč. gospodom duhovnikoma, ob veliki in obilni udeležbi ljudstva. Blaga pokojnica je rada brala »Slovenskega Gospodarja« in tudi druge katoliške liste, za katere je vedno skrbela, da so bili stalno že več let naročeni za njeno vzorno hišo. Pokojnica je bila večletna zgledna in goreča tretjerednica sv. Franciška, vsem drugim v dober zgled. Žalujoci rodbini Ribič naše iskreno sožalje, pokojna pa naj v miru počiva in večni raj uživa!

Ormož. V tukajšnji bolnici je umrl 23letni mladenič Janez Kocuvan iz Lahoncev pri Sv. Tomažu. Pri kožuhanju (ličkanju koruze) je nastal med fanti pretep, katerega konec je bila razbita lobanja Kocuvanova in njegova nagla in neprevidena smrt. V bolnici se ni več zavedel. Vzrok pretepa bode menda iskati kot navadno v kakšnem nespametnem ljubosumju zaradi deklet. — Posestnik Jožef Keček si je sezidal novo hišo poleg stare. Že pred vojsko je začel zbirati gradbeno gradivo, pa je vojska preprečila načrte. Sedaj se mu je le posrečilo postaviti prav lično stavbo. — Tvrška brata Štuhec, ki je postavila novo opekarno, zaposljuje večje število delavcev in daje tako mnogim priliko zaslužka. Baje se Štuhec pogaja z mestno občino za nakup nekaj parcel, da bo mogel svoj obrat še razširiti. — Tukajšnji graščak Wurmbrand-Georgievits namerava prodati takoimenovano »občinsko bolnico« trgovcu Kuhariču. Na tem splotju pa je vknjiženih nekaj ustanov za občinske siromake, ki nikakor ne smejo biti prikrajšani v svojih pravicah. Zato se opozarja mestna občina, da, predno se prodaja izvrši, previdno in skrbno brani koristi svojih siromakov! — Veletrgovec z vi-

sko grobnico lep spomenik, delo tvrde g. nom g. Brodar bo dal postaviti nad rodbin-Vodnik iz Ljubljane. — Zadnjič ste pisali o neki zadregi na sodnji, ker da ni novih »restantov« in izrazili upanje, da se bo že vlovil kak ptič. No, sedaj se ptiči selijo in ni čudno, če se kateri izgubi tudi v našem zaporu. — Živinozdravnik Šerbec se je preselil z družino v Mursko Soboto, kjer je nastavljen. Bojimo se, da Ormoža, ali bolje: nekaterih zelo delavnih Ormožancev ne bo ohranil v najboljšem spominu, ker je moral po njihovem »človekoljubnem« prizadevanju pod PP-režimom pustiti svojo družino ter iti v Macedonijo. Želimo mu na novem mestu več miru in zadovoljnosti! — Spevo-igra »Kovačev študent« je gledalce in poslušalce tako zadovoljila, da so bili kar nadušeni. Ker mnogi niso mogli priti, se čuje, da se bo predstava enkrat v sredi novembra ponovila, spored pa bo še večji. — Mnogo vinogradnikov se je ojunačilo in bodo imeli trgategv šele po Terezijinem. Naj bi bila njihova potrpežljivost poplačana z večjo množino sladkorja v moštu!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Pretekli teden se je v naši župniji dvakrat ustavila smrt. V sredo je bil pokopan V. Križanič, viničar gospoda župnika pri Jeruzalemu. Bil je dolgo časa bolan. Bolezen ga je strašno mučila, a vse bolečine je prenašal zelo vdano. Sploh je bil rajni dober krščanski mož in radi dobrosrčnosti ga je vse spoštovalo. Naslednjega dne smo spremili k zadnjemu počitku Katarino Vinkler, rododunajčanko. Podlegla je raku, ki se ji je zajedel v prsi. Pri operaciji so ji vzeli levo stran prsi. S tem ji ni bilo pomagano, ker je rak začel razjedati levo stran. Na vse strani je iskala pomoči, toda zastonj. Nazadnje je bila na Sušaku, kjer ji je zdravnik povedal, da ima pred seboj samo še nekaj dni. Nato je izrazila željo, da bi rada umrla v svojem vinogradu v Vinskem vrhu. Zelja se ji je izpolnila. Bolezen se je bližala h koncu. V torek zjutraj je bila sprevidena, popoldan pa so že zapeli zvonovi in v četrtek popoldan je bila izročena materi zemlji. Na zadnji poti jo je spremljalo veliko število prijateljev in znancev od daleč in blizu. Pevski zbor ji je zapel žalostinke. Pred krsto je korakalo domače gasilno društvo, katerega je rajnica podpirala. — Desetletnico prebitja solunske fronte smo obhajali z zahvalno službo božjo, kateri je prisostvovala šolska mladina z učiteljstvom in ostala inteligenca pri Sv. Miklavžu. Med sv. mašo je pela šolska mladina in sicer tako lepo, da so se navzoči kar čudili. — V vinogradih je zadonela pesem. Začela se je trgategv, ki je za vso okolico najbolj vesel čas. Vreme je ugodno in to še v mnogo večji meri pripomore k dobremu razpoloženju. Veliko veselje imajo s trgategvijo zlasti otroci, ki so smeli grozdje do sedaj samo gledati, sedaj pa ga smejo tudi zobati!

Velika Nedelja. Naša zastava deklinške Marijine družbe je zopet pogrnjena z žalnim pajčolanom ter nam naznanja, da nas je zapustila ena najboljših družbenic, nam zelo priljubljena Kristina Šoštarič. Blaga Kristina je po kratki štiridnevni, mukapolni boleznici dne 1. oktobra mirno izdihnila svojo dušo. Kakor smo opazile, je njeno blago srce zelo hrepenelo po Bogu in po tihem samostanskem življenju. Pa neizprosna smrt njene matere, katero smo pokopali dne 19. III. t. l., je preprečila njen vzvišen namen. Stori pa je Gospod po svoji najsvetejši volji in poslal svojega angelja, da popelje njeno dušo v rajske višave! Blago Kristino ohranimo v trajnem spominu in v goreči molitvi, domačim pa naše iskreno sožalje!

Pišce pri Brežicah. Pompozni in raznobarvni plakati so nam sicer mirnim Piščanom naznanjali zadnje dneve preteklega tedna, da bo v nedeljo, dne 7. oktobra, imele Slovenska Kmetijska Stranka pri nas v

Pišceah svoj političen shod, na katerem bo govoril veliki kmet gospod Mravlje. In res, veliki zagovornik kmetijsko-delavskega proletarijata se je pripeljal v nedeljo nobel med nas v avtomobilu. A čudo čudom, na mesto kmeta Mravljeta se je prikazal neki nam nepoznani advokat. Po prvi sv. maši smo ga videli pred verando g. Kostevca, kjer je čakal, da se zberemo okoli njega, advokata, tega odrešenika pišečkega kmečkega ljudstva. Po polurnem čakanju je otvoril 25 poslušalcem raznih strank svoj veliki shod in je v senci poskritih bajonetov začel takoj po uvodu udrihati po SLS in si tudi v precejšnji meri privoščil g. dr. Korošca in celotno sedanjo vlado. Premleval je razne fraze, ki je menda čital v liberalnih listih. Pri tem je obljubljal kmetom nebesa na zemlji, hitro ko bo SKS imela v vladi odločilno moč. Napadal je duhovščino in ji predbacival, da se vmešava v politiko in slepi nevedno kmečko ljudstvo s Srcem Jezusovim ter da ima duhovščina samo one za katoličane, ki volijo z SLS. Celoten govor tega gospoda advokata, zastopnika velike kmečke ideje, je bila ena sama hujskarija, naperjena proti vsem, kar ne piha in trobi v rogovje nam dobro poznate SKS in KDK. Reševanje SKS prihaja prepozno. Mi iz Pišec jim svetujemo, da naj v bodoče puščajo gospode odvetnike v njih pisarnah pri svojem poklicu, ker reševanje po tem receptu ni v okviru kmečkih koristi. Mogotci okoli SKS že skoro do cela posušenega, vedno manj zelenega drevesa so imeli vedno na svojem programu edini cilj: pribasati se do vladnih jasl, med tem ko so se reševali interesi in koristi kmečkega ljudstva samo na političnih shodih in v »Kmetijskem listu«. Stranka, ki pošilja naprošene advokate kot govornike med kmečko ljudstvo na shode, je stranka poslanskih mandatov, ne pa stranka in zastopnica bednega kmečkega ljudstva. Proč torej s stranko kapitalistov, v Pišceah vas ne rabimo in ostanemo kukr sm bli!

Loka pri Zidanem mostu. Pri županski volitvi, ki se je vršila dne 7. t. m., smo imeli priliko videti, da se materijalisti različnega svetovnega naziranja vsikdar znajdejo v popolnem soglasju, kadarkoli je treba iti v boj proti SLS. Zvezali so se nekdanji najhujši nasprotniki marksisti in samostalni demokrati. Bomo videli, ako se bodo nade, katere so stavili volilci v moze nasprotnih strank in jim dali zaupanje, izpolnile. Naši odborniki bodo pazili, da ta nova zveza socijalistov in liberalcev ne bo izkoriščala občine po svojih načrtih!

Šmarje pri Jelšah. Prav čedna in ponosna je dogotovljena hiša okrajnega zastopa z novo ograjenim vrtom. Nova streha na novo obeljene stene in s čednim vhomom stoji sredi trga in pove vsakomur, da je last okr. zastopa in da v njej uraduje sresko poglavarstvo šmarsko. Precej je stalo popravilo hiše, a skrbno vodstvo okrajnega zastopa zna brez kakih novih davkov napraviti kaj lepega. Volitve v okrajne zastope se bodo vršile v kratkem, za kar smo prepričani, da bodo občinski odborniki in sploh ljudje vpoštevali dobro in marljivo gospodarstvo pod vodstvom pristašev SLS.

Lemberg—Sladkagora. Minuli četrtek je sklical gerent in oblastni poslanec g. Turk pohod pogleda ceste Lemberg—Sladkagora, za katero so zaprosile občine, da bi se prevzela med okrajne ceste. Gerent okrajnega zastopa nam je razložil zahteve okrajnega zastopa glede popravila te ceste in nam obljubil tudi podporo od strani okrajnega zastopa in da bo pri oblastnem odboru posredoval za prispevek. Da bi se občine razbremenile imenovane ceste, je veliko storjeno za te dve občini. V občinski pisarni v Sladkigori se je izvolil nazadnje pripravljalni odbor. Prepričani smo, da bo delo imelo us-

peh pod dobrim odborom, kar najpristrčneje pozdravljamo.

Zibika-Belo. Cesta Zibika—Belo dobro napreduje na obeh straneh. Delavci so hvalevredni, izjema je seveda pri nekaterih. Veselo je, da so vsi delavci naročeni na »Slov. Gospodarja«, čeravno jih je nad sto, nič ne škoduje, ako se skrahirana »Domovina« zaganja tu pa tam nad predsednika g. Turka in njegovo klerikalno komando, kar pa seveda morajo priznati, da je dobra. Le naprej po začrtani poti! Za dobrobit okraja je tudi mariborski oblastni odbor zelo naklonjen.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. V soboto, dne 6. oktobra, smo ob obilni udeležbi pokopali Matija Tikvič, posestnika v Oblačaku. Dolgo vrsto let je bil cerkveni ključar. Ko se je ustanovilo pred približno 20 leti v tukajšnji fari Slov. kat. izobraževalno društvo, je bil rajni med prvimi delavnimi člani. Več let je bil tudi predsednik društva. Njegova hiša je bila stalno naročena na številne naše katoliške liste. Vrlemu možu blag spomin!

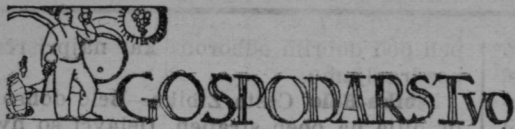
NAŠA DRUŠTVA

Krščanska ženska zveza za Maribor in za okolico obhaja v nedeljo, dne 14. t. m., petletnico obstoja pogrebnega sklada. Ob 6. uri zjutraj sv. maša s skupnim sv. obhajilom v cerkvi Matere Marije Milosti. Popoldne ob treh sv. blagoslov z darovanjem. Ob petih v veliki dvorani Narodnega doma poučno predavanje (prof. Živortnik), deklamacije, petje itd. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. V nedeljo, dne 30. m. m., se je vršil pri nas popoldne po večernicah v stari šoli občni zbor našega Katol. prosvetnega društva in smo izvolili novi odbor, ki bi naj delal in o katerem smo prepričani, da tudi bo delal v dobrobit in kulturni napredek naše lovrenške fare. Po občnem zboru pa nam je naš gospod bogoslovec J. Rojht v zanimivih besedah povedal nekaj o postanku in razvoju naše lovrenške fare in naše lovrenčke cerkve. Ravno sedaj v teh letih nekako obhajamo mi 400letnico naše lovrenčke cerkve, ki spada gotovo med najstarejše v naši ptujski dekaniji in zato je bilo potrebno, da so naši Lovrenčani slišali enkrat kaj o usodi naše fare in cerkve. Po tem predavanju pa sta bili še dve igri. »Zakleta zaroka«, igra z misijonsko vsebino, ki so jo vprizorila dekleta. Bilo je videti premalo živahnosti. Se pač vidi, kadar ni na odru zraven moških oseb. Nekaj za smeh pa so poskrbeli naši fantje Orli z igro »Dva gluha«, ki je pač bila precej bolj živahna, kakor prva!

Vojnik. Sosednji drameljski orlovski odsek, ki je šele pred kratkim dopolnil prvo leto svojega obstoja, vprizori pri nas v Vojniku v nedeljo, dne 14. t. m., v posojilnični dvorani popoldne po večernicah krasno trodejsko igro »Učiteljica«. Kdor se hoče od srca nasmejati in najokati, naj pride in pod pre bratski odsek!

Najbolji pripomoček za hranjenje slabe zaostale in zahirane živine je priznana no:
Težakovo olje za živino
 Ni se dobi samo pri:
Mo. Težak
 Zagreb, Tunduljeva 13.

Vinarska zadruga v Ljutomeru priredi v nedeljo, dne 14. t. m., takoj po rani službi božji, to je okrog pol 8. ure dopoldne, v Katoliškem domu strokovno predavanje o vinarstvu in raznih potrebnih panogah za pospeševanje umnega vinarstva. Predaval bo oblastni vinarski referent marib. oblasti. Vinogradarji, ki Vam je za napredek našega vinarstva, ki je tako važna panoga našega kmetijskega gospodarstva, pridite v obilnem številu in pripeljite tudi s seboj vse prijatelje, kateri se zanimajo za vseplošen napredek naših vinogradov.

Vinski trg. Početna trgatav je dala slabo blago in so vsi, ki so prehitro trgali, zelo oškodovani. Mošt je imel 12—15% sladkorja, prodajal se je po 3 Din. Lepo vreme bo onim, ki niso še trgali, napravilo dober mošt. Zato so se sedaj kupčije s slabim moštom ustavile. Cene moštu so: 16° — 16 K (4 Din), 17° — 18 K (4.50 Din), 18° — 21 K (5.25 Din), 19° — 24 K (6 Din). Sortirana vina 0.50 Din več. Sladkanje mošta je od velikega župana dovoljeno.

Staro vino in novi mošt kupuje Osr. štaj. vinarska zadruga v Mariboru, Meljska 10.

Sadni trg je še vedno zelo živahen. Cena obranemu sadju je 4 Din 1 kg. Dnevno se izvozi iz okolice Maribora 20 do 25 vagonov sadja. Vsa sadna trgovina je v rokah prekupcev. —

Lesni trg je zelo živahen, ker je sedaj vagonov dovolj na razpolago. Prodanih je mnogo bukovih pragov za Holandijo. Kupčija z drvami je po večini že končana. — Za trame je veliko povpraševanje. Cena 230 do 250 Din franko nakl. postaja. — Vedno je znatno povpraševanje po brzojavnih drogih, ki se plačujejo franko Sušak po 330 Din.

Pomoč Prekmurju.

RAZDELITEV SEMENSKEGA ŽITA PO TOČI POŠKODOVANIM KMETOVALCEM V PREKMURJU.

Dne 5. junija 1928 je divjalo nad 23 celimi in nad manjšimi deli drugih občin v Slov. Krajini strašno neurje s točo, ki je po uradnih ugotovitvah sreskega poglavarja v M. Soboti povzročilo okroglo 26 milijonov Din škode.

Da se težko prizadetemu prebivalstvu da prva pomoč, je oblastni odbor v Mariboru takoj razdelil med prizadete občine brezplačno en vagon semenske ajde in pol vagona prosa.

Nadalje je sklenila oblastna skupščina na svoji seji z dne 21. julija 1928 soglasno na predlog oblastnega odbora in na samostojni predlog oblastnih poslancev gospodov Petra Osterca, Geze Horvata, Štefana Litropa, Iv. Matjašca in tovarišev ter na samostojni predlog oblastnih poslancev gg. Franca Hodoščeka, Štefana Godine, Ivana Kuharja in tovarišev pod točko osem dnevnega reda sledeče:

Sklep oblastne skupščine.

»Prebivalcem, prizadetim po elementarni neizgodi v Slovenski Krajini v občinah: Novi Beznovci, Stari Beznovci, Brezovci,

Žitni trg. Cene se splošno dvigajo. Pšenica baška (v vrečah po 80 kg) 295 Din, ječmen 300 Din, koruza do 350 Din, ajda 305 Din, vse samo ponudbe franko Ljubljana.

Fižol je precej drag, ker je bila slaba letina. Nakupna cena se suče za koks, mandalon in ribničana po 7.50 do 8.25 Din 1 kg.

Seno in slama: sladno seno D 130 cent, kislo seno 75 do 100 Din, slama 60 do 65 Din. Lani so bile cene za eno tretjino nižje.

Mleko: Nakupna cena mleka 2 do 2.50 Din, na drobno po 1 liter do 2.50 Din, dobava na dom 3 Din.

Letošnje leto so posebno bogato obrodile bukke ter se najde mnogo sadeža od bukke, takozvane »bukevce«, ki se nakupuje do 1.50 Din za 1 kg. Priporoča se odraslim nabiranje, kakor tudi da navajajo otroke k nabiranju »bukevce«, ki se prav lahko proda.

Pojavila se je zopet rast gob. Nabiralci gob se naj varujejo pred izkoriščevalci, ki okrog po hišah nakupujejo suhe gobe, obečajo navadno zelo visoke cene, a imajo napačne težnice ter tako z visoko ceno preslepijo nevedne ljudi. Zato je najbolje, suhe gobe prodati v trgovinah, kjer se lahko iztehta in plača vsaka deka, ki znese pri sedanjih visoki ceni prav lepe zneske!

Razstava in premovanje ovac v Ljubnem. Pri nas se v kratkem vrši razstava in premovanje ovac, za katero je kmetijsko ministrstvo na predlog našega narodnega poslanca nakazalo podporo. Pričakuje se, da bodo naši kmetje iz Solčave, Luč, in Ljubna itd. pripeljali na razstavo veliko število lepih ovc, ki uživajo svetovni sloves.

Vrednost denarja: 1 nemška marka 13.56 Din, 1 švicarski frank 10.95, 1 avstrijski šiling 8.01, 1 angleški funt 276.08, 1 češka krona 1.68 Din, 1 italijanska lira 2.98 Din.

Cankova, Domanjinci, Gerlinci, Gor. Črnci, Gorica, Krašče, Lemerje, Markišavci, Martjanci, Moravci, Nemčavci, Puconci, Predanovci, Strukovci, Skakovci, Sebeborci, Topolovci, Pužavci, Vadarci in Zenkovci, naj se da možnost, da kupijo semensko žito in sicer pšenico in rž.

Oblastni odbor naj nakupi za to potrebno seme in naj ga da prizadetim na razpolago in sicer na ta način, da bodo oni posestniki, ki ne morejo plačati semena v gotovini, pod pisali zadolžnico, s katero se zavezujejo plačati kupnino za semensko žito v petletnih obrokih, med tem časom pa plačevati največ 6 odstotkov obresti. Razliko med obrestino mero naj trpi mariborska oblast.

Na podlagi tega sklepa je oblastni odbor zbral vse podatke o potrebi semenskega žita in ugotovil, da je po došlih izjavah potreben nakup 28 vagonov pšenice in 22 vagonov rži za seme.

Nabava semenskega žita.

Za dobavo tega žita je oblastni odbor najprej pozval veleposestva iz Prekmurja, potem veleposestva na Hrvaškem, v Bački in v Vojvodini ter veletrgovce z žitom v Mariboru in v Ljubljani. Zahteval je prvovrstno semensko, triererano blago z vzorci. Na ta vprašanja sta odgovorili le dve veleposestvi iz Prekmurja in kmetijska šola v Rakiča-

Mariborsko sejsko poročilo z dne 9. okt. 1928. Prignanih je bilo: 7 konj, 8 bikov, 136 volov, 242 krav in 5 telet, skupaj 398 komadov: Povprečne cene za različne živalske vrste so bile: debeli voli 1 kg žive teže od 8 do 8.50 Din, poldebili voli od 7.25 do 7.75 D, plemenski voli od 6 do 6.75 Din, biki za klanje od 6.75 do 7.50 Din, klavne krave debele od 6.75 do 7.75 Din, plemenske krave od 6 do 6.25 Din, krave za klobasarje od 4.25 do 5 D, molzne krave od 5.75 do 6.50 Din, breje krave od 5.75 do do 6.50 Din, mlada živina od 6.75 do 7.50 Din. Prodalo se je 262 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 41 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso in meso od bikov, krav in telic 10 do 18 Din, telečeje meso od 15 do 22. 50 Din, svinjsko meso od 15 do 30 Din 1 kg.

Predvajanje plugov.

Tekom meseca oktobra bo priredila znana tovarna plugov Bratje Eberhardt v Ulmu n. D. s svojimi jeklenimi vprežnimi plugi poskusno oranje v raznih krajih Sp. Štajerske, Koroške in Prekmurja.

Tvrdka Bratje Eberhardt in njeni izdelki uživajo kar najboljši sloves, katerega si ni samo pridobila radi številnih odlikovanj o priliki zadnjih poljedelskih razstav in strokovnih predvajanj, spojenih s tekmovanjem, ampak še bolj radi izvrstnega in praktičnega delovanja njenih plugov. Že preko 70 let izdelujejo v ulmski tovarni jeklene pluge in v vseh deželah sveta se lahko najde plug z zaščitno znamko »Merjasec«. Vsestranske izkušnje že toliko časa specializirane industrije so omogočile izdelovanje plugov, ki kar najbolje odgovarjajo za vsakovrstno zemljo in za vsakršno vprego, in vsak gospodar, ki je enkrat delal z Eberhardtovimi plugi, ostane istimzvest za vedno.

Poskusno oranje bode jako poučljivo in zanimivo za vse kmetovalce, ki ullmskega pluga še ne poznajo; pa tudi dosedanji prijatelji tovarne bodo doznali za celo vrsto novotarjev in si pridobili mnogo novega znanja. To pa tembolj, ker bode predvajal in razlagal pluge strokovnjak od tovarne same.

Zastopstvo in samoprodajo za Slovenijo tovarne plugov Bratje Eberhardt ima **veletrgovina z železnino B. Rakusch v Celju.**

1246

nu. Vsi ti ponudniki so ponudili skupno le komaj devet vagonov blaga, veleposestvo v Dolnji Lendavi je odgovorilo, da semenskega žita sploh nima na razpolago.

Radi tega je bil oblastni odbor prisiljen, da nabavi seme od tvrdk izven Prekmurja, in sicer pri okrajnem zastopu v Ljutomeru, pri tvrdkah Rosenberg in Scherbaum v Mariboru ter pri Gospodarski zvezi v Ljubljani. Oblastni odbor se je pri sprejemu ponudb oziral na kakovost poslanih vzorcev in na primernost cen.

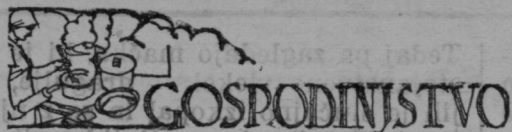
Ponudbe veleposestev na Hrvaškem in v Bački ter Vojvodini se niso mogle vpoštovati, ker so nudila semensko pšenico po ceni 400 Din za 100 kg loko nakladalna postaja, a rži sploh niso ponudila.

Tvrdke, od katerih so se ponudbe sprejele, so nudile pšenico po 330—315 D, a rž po 310 Din za 100 kg, franko Prekmurje. Poslani vzorci so odgovarjali zahtevam, ker sta se tudi dva oblastna poslanca iz Prekmurja o njih pred nakupom pozitivno izražala.

Ker se je moral vpoštovati čas setve, se je določil termin dobave od 1. do 10. sept.

Sklenilo se je, da se bo delilo na treh mestih naenkrat:

- a) na veleposestvih za pet občin,
- b) na postaji Murska Sobota za 9 občin,
- c) na postaji Puconci za 10 občin.

GOSPODINJSTVO

IZ KUHARSKE IN GOSPODINJSKE UMETNOSTI.

Ni sicer v navadi, da bi smatrali kuharico za umetnico in kuhanje za umetnost, vendar trdimo, da je marsikaj v gospodinjstvu čisto preprostejšega, pa se smatra, da je umetnost. Nekateri take reči hočemo navesti za naše dobre gospodinje.

Kako ohraniš grozdje za Božič? Če hočeš grozdje dolgo, do Božiča in še dalje ohraniti, izberi lepe in zdrave grozde. Pecelj grozda, ki si ga s trte odrezal, zapečati s pečatnim voskom. Take grozde obesi na zračno in suho, a ne premrzlo mesto!

Jabolčna gorčica se takole naredi: 4 litre sladkega mošta vkuhaj na 2 l, nakar primešaj 200 gramov zelene (Sellerie) ter 300 gramov rumene gorčične moke. Ko je zmes dobro zmešana, jo ohladi, napolni steklenice in posode, ki se dajo dobro zapreti. Ako si moštu pridjala košček kutne, dobi gorčica zelo prijeten okus.

Jabolčna strd. V ta namen je odbrati sladka jabolka, ki se razrežejo na več majhnih koščkov in se kuhajo v loncu tako dolgo, da postanejo popolnoma mehka. Da se med kuhanjem ne prismojijo, je treba dolivati toliko vode, da se v njej jabolka skrivajo. Tudi premešati se jih večkrat mora. Ko se je brozga razkuhala, se vlije v platno prt, ki je privezan tako, da se sok odcedi. Po ohlajenju se ta gošča še z rokami izcedi. Ta sok se naj pusti v posodi pod platnom toliko časa, da se gošča vsede, nakar se ga prelije v posodo, ki je vsaj za polovico večja kot je soka. Vsakemu litru soka se doda $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ kg sladkorja. To mešanico je treba skupaj vkuhati tako, da se kaplja soka, če se kane na krožnik, kmalu strdi in od kro-

žnika lahko odloči. Med vkuhanjem je treba sok večkrat premešati in pene, ki se na vrhu naberejo, posneti s kuhalnico. Ko je strd dovolj kuhana, se jo spravi v primerne steklenice in posode ter se iste zapre s cellofan ali pergamentnim papirjem. To je zdrava in dobra domača slaščica za odrasle in otroke. — Kakor iz jabolka, tako se isto lahko naprav iz kutin, hrušk in celo iz grozdnega soka.

Jabolka olupiš kakor kuhan krompir, če jih eno minuto namakaš v vreli vodi, nato pa takoj olupiš. Drugo sadje enako.

Ali hočeš imeti po zimi dosti jajc? Gotovo! Potem poslušaj! Znano je, da stare kokoši po zimi ne nesejo. Pač pa so jajčarice tudi po zimi one kokoši, ki so se izvalile v času od začetka marca do konca aprila. Če hočeš torej imeti prihodnjo zimo dosti jajc, podloži svojim kokošim vsaj že v februarju ali marcu. Stare kokoši nadomesti z mladim, stare pa dobro skuhaj, da ne boš trdih prinesla na mizo, kadar bo praznik!

Jajca brez lupine znesejo kokoši, katerim primanjkuje apna, ali pa so bolne. Tako kokoš opitaj in zakolji.

Kako ohraniš jajca? Jajca imajo lastnost, da se navzamejo duha onih predmetov, ki so jim v bližini, posebno še česna, petroleja itd. Zato jih ne shranjaj skupaj z dišečimi predmeti. — Za dalje časa pa ohraniš jajca, ako jih položiš v vodo, v kateri si preje izkuhala 10% tekočega stekla, ki se dobi v lekarnah in drogerijah. Jajca, ki si jih dobro obrisala, zloži v lončeno posodo tako, da ima spodnja vrsta šilasti konec navzgor, druga navzdol itd. Tako zložena zalij z vodo. Vse to skupaj postavi v klet. Ako raztopina izhlapi, jo je nadomestiti. — Jajca se razmeroma dobro ohranijo tudi v ugašenem apnu.

Zmrzla jajca — zopet uporabna napraviš na ta način, da jih otajaš v

slani vodi. Treba pa jih je kmalu uporabiti, ker se ne držijo dolgo.

Kako ohraniš kruh svež? Kruh in drugo pecivo ohraniš sveže, če ga hraniš v pločevinastih posodah. Enako ohraniš kvas svež, če ga zaviješ v mokro platno in ga postaviš na srednje toplem prostor.

Kako napraviš kvas doma? Kvas narediš, če razgreješ pšenične otrobe na 24° R, jih zmešaš s 30° gorko vodo v kašo in to shraniš v zaprto posodo. Čez 24 ur imaš kvas.

Da čebula ne gnije, jo je treba hraniti v suhem, zračnem prostoru, ki pa naj bo tudi hladen, da ne začne čebula poganjati. — Prerezana čebula pa ti ne bo plesnela, če se obesi odrezan konec tako, da je prerez obrnjen navzdol.

Mariborski tržni dan dne 6. oktobra 1928.
Špeharji 33 vozov z mesom 1 kg po 15 do 30 Din, 86 zaklanih svinj 1 kg po 16 do 18 Din, 18 vozov krompirja 1 kg po 1.25 do 1.50 Din, 6 vozov čebula venec po 2 do 7 Din, 2 voza glavnatega zelja komad po 50 para do 6 D, kumarce po 50 para do 2 Din, pšenica 3 Din 1 liter, ječmen od 1.50 do 1.75 Din, oves 1.50 Din, koruza 3 Din, ajda 2 Din, proso od 2.75 do 3 Din, fižol od 2.50 do 3.50 Din, fižol v stročju 1 Din, grah luščen 16 Din. — Kokoši komad 40 do 45 Din, piščanci par 40 do 60 Din, race 35 do 37.50 Din, gosi 60 do 70 Din, purani 60 do 80 Din, morske ribe 20 Din, domači zajci od 10 do 25 Din, seno 150 do 160 Din, slama 70 do 80 Din, kostanj surovi 6 Din, pečeni 8 Din, karfijol 8 do 16 Din, česen 16 do 18 Din, ohrovt 1 do 5 Din, sveže zelje 1.25 Din, kislo zelje 5 Din, kislja repa 3 Din, buče 1 do 5 Din, paradižniki 3.50 do 4 Din, šopek peteržilja 50 para, endivija komad 25 para do 2 Din, glavnata solata 50 para do 1.50 Din, repa komad 50 para do 1 Din, špinjača kupček 1 Din, gobe kupček 2.50 Din, jabolka 4 do 5 Din, hruške 5 do 8 Din, slive sveže 10 do 12 Din, breskve 4 do 8 Din, grozdje 5 do 8 Din, mleko liter 3 Din, smetana 14 do 16 Din, maslo surovo 1 kg 40 do 44 Din, maslo čajno 50 do 60 Din, maslo kuhano 44 do 48 Din, sir komad 5 do 7 Din, jajca komad 1.50 do 1.75 Din, med kg 20 do 25 Din.

Cena se je določila na 320 Din za pšenico 100 kg, in 310 Din za rž 100 kg.

V istem času je bila cena trgovski pšenici na ljubljanski borzi 300 Din, a rži 305 D.

Razdelitev semenskega žita.

Dne 4. septembra 1928 se je začelo deliti na veleposestvih in se je v teku treh dni razdelilo okrog 10 vagonov prvovrstnega semenskega blaga.

Istega dne bi se morala na postaji Murska Sobota razdeliti dva vagona pšenice. A ker blago ni odgovarjalo naročbi, so ga zastopniki oblastnega odbora zavrnil in stavili tvrdki Rosenberg na razpolago, ki ga je prevzela brez ugovora in nadalje poslala 11 vagonov pšenice in 8 vagonov rži prvovrstne kakovosti.

Nadalje so se zavrnil v Murski Soboti še 3 vagoni rži in v Puconcih en vagon pšenice. Iz tega se vidi, da se je prevzemalo samo dobro blago. Skupno je bilo razdeljenih 27 vagonov pšenice in 19 vagonov rži. V splošnem je bilo opaziti, da so ljudje uvideli dobroto akcije.

Oblastni odbor ima v rokah tudi dokaze, da so ljudje, ki so spočetka pokrenili umeten odpor proti pomožni akciji in celo nepravilno nastopali v imenu cele občine, sami vzeli večje množine, kakor so jih na-

ročili. Namen takih ljudi je torej popolnoma prozoren.

Razni špekulanti in demagogi so hoteli izrabiti tudi to akcijo v svoje nečedne namene, toda niso uspeli. Začetkoma umetno napravljeno razburjenje ljudstva, češ, da so cene previsoke in blago slabo, se je kmalu poglelo in moremo ugotoviti, da so ljudje zahtevali celo več blaga, kakor so ga prvotno naročili. Prišli so celo ljudje, ki so v gotovini kupili seme, čeprav ga niso naročili. To je najboljši dokaz za popoln uspeh cele akcije.

Namen akcije je bil: preskrbeti kmetovalcem semensko žito po dosegljivo nizki ceni in proti plačilu kupnine v petih obrokih s šeststotnimi obrestmi in pri tem izključiti vsako izkoriščanje od strani raznih prekupcev. In ta namen je bil dosežen v polni meri, posebno, ako se pomisli, da znaša v Prekmurju navadna obrestna mera 20 in več odstotkov, in nadalje upoštevava, da bi se bile cene žitu zvišale v Prekmurju do neverjetne višine, ako bi bili morali posamezniki kupovati pri trgovcih žito.

★

Pozabljeno. Dotični, ki je v trgovini Lah Jakob kupljeno blago pozabil v vlakcu, ko je izstopil v Framu, dobi svoje blago v gornji trgovini.

Listnica uredništva.

Dravograd, K.: Napoved za prireditev dne 7. oktobra je došla prepozno, da bi jo mogli objaviti. — Št. Pavel pri Preboldu S. P.: Taka zahvala je inserat, ki ga je treba plačati. Ako želite, pišite še enkrat! — Polzela, J. K.: Kritiki posameznih naših prireditev ne priobčujemo. Povejte zborom na sestanku, kar je treba! — Hoče, kmetški dan: Prvi dopis priobčili, drugi je došel prepozno in bil odveč! — Št. Peter pri Mariboru, M. K.: Ker itak ne bo zamere, zato se bomo ognili še oni zameri! Bogu je vse mogoče storiti, nam pa ne. Na svidenje! — Laški okraj: Pustimo demokrate, naj govoričijo o svoji »moči«, mi pa delajmo za svojo stranko! V laškem okraju je treba iztrebiti nasprotno časopisje! Vsaka hiša, ki nasprotni časopis upusti, pa našega naroči, je nova postojanka! Na to podrobno delo! Bog živi! — Cerovce pri Ormožu, I. K.: Dopis došel od drugod. Za zdaj hvala lepa! — Sv. Lenart v Slov. gor.: Ako imate dokaze za svoje trditve o tehtanju na občinski tehtnici, pritožite se na okrajno glavarstvo. Dotične listke obeh tehtnic dobro shranite in navedite še zanesljive priče, ki bodo potrdile razliko v teži. — J. C., Makole: Olovu smo zadnjič dovolj povedali. Tak kot je vaš slučaj, jih je na stotine! Pozdrav! —

Zanimivosti.

Tatovi v medsebojnem boju. Pretekli teden so se spoprijeli člani dveh tatinskih band med seboj kar na ulici Newyorka. V spopadu je obležalo več mrtvih. Boj je za kake pol ure ustavil ves živahni newyorški promet. Vzrok spopada — konkurenca.

Moraš — kaditi! Ta zapoved je na rumunskih vlakih. Tu se strogo gleda na to, da se potniki na vlakih razvrstijo po oddelkih za kadilce in nekadilce. Če pride sprevodnik v oddelku za kadilce, pa najde potnika, ki ne kadil, mora iz tega oddelka ali pa mora kaditi!

46.000 kg jabolk — brezplačno so prejeli šolski otroci v gorskih krajih Švice, kjer sadje ne raste. To so bili šolarji veseli! Nihče ni zamudil v šolo! V šoli je bilo jabolko in to vsaki dan na razpolago!

Čebele je spustil na — pljance. V Nemčiji si je neki krčmar takole pomagal, ko ni mogel na noben način pomiriti pijanih gostov — pretepačev. Skočil je v čebeljak in prinesel od tam panj čebel, ki jih je izsul na pretepače. Ti so seveda iz hiše zbežali, a tudi zunaj se niso mogli več dolgo prepirati, ker je vsak imel opraviti samo s seboj in s čebelami, ki so ga pikale.

Dežela brez krompirja. To je pač čudna dežela in bogve kje da je! Tako si mislite! Toda ni daleč! Naša sosedja je to: Albanija. Albanci krompirja ne marajo saditi in tudi ne jesti. Sedanj kralj Zogu I. pa bo Albanance prisilil, da bodo krompir sadili in tudi jedli, če ne zlepa, pa — zgrda!

Medvedi so se pojavili na Hrvaškem v kraju Delnice in so kmetom napravili precejšnjo škodo. Medvedi so bili zelo številni in imajo lepo družino mladega naraščaja.

Pa so ga vjeli, tatu onega milijona, ki je ukradel denarno vrečico iz pošte nega železniškega voza. Imel je še skoro ves denar seboj. Zdaj bo v ječi premišljeval svoj greh!

Oni teden 300.000, zdaj pa milijon! Oni teden smo poročali, da se je zgo-

dila na vlakcu Zagreb—Beograd velika tatvina za 300.000 Din. Ta teden pa je bila na somborskem vlakcu še hujša tatvina. V poštnem vozu je bila vreča z milijon dinarji. Pa je prišel eden, ki je za to vedel in si ni nič pomišljal zadeti to vrečo z milijonom, skočiti iz drvečega vlaka in odkuriti — na Madžarsko.

Pozno spoznanje! V Berlinu so ugotovili strašno propadanje mladine. To se kaže ne le v tem, da je polno mladinskih zločinov, ampak tudi v tem, da je zelo visoko število mladih samomorilcev. V Berlinu je vsak 7. samorilec mladoleten. Zdaj so začeli premišljevati, kaj je temu vzrok in dognali, da je mladina prepuščena preveč sama sebi, da je podivjana, ker nima — verske vzgoje, starši pa ne vrše svojih dolžnosti. Pa če bi jo tudi, brez verske vzgoje tudi njihovo delo ne bi imelo stalne podlage. Tako pravijo sedaj, ko gledajo sadove brez verske vzgoje!

Napoleonovo pismo — prodajajo! In dobili so zanj celih 10.000 Din. On pa je živel na koncu svojega življenja v — pomanjkanju! Tedaj seveda njegovih pisem nihče ni kupoval.

Če morje poplavi . . . Posledica svetovne vojne! Nemčija je udrla v Belgijo. Belgijci so razdrli nasip, da je morje poplavelo doline in Nemce v njih. Po vojni so napravili le zasilne nasipe, največ z vrečami, polnimi peska. Pa je morje pritrsnilo, vreče so se raztrgale in voda se je razlila v doline. Nevarnost je bila toliko, da so le potom zvonjenja bili ljudje še pravočasno opozorjeni, da so si rešili — svoje golo življenje. Na tisoče hiš je voda razdrila, polje je uničeno tako, da bodo leta minila, predno bodo zopet rodila, živina je skoroda vsa potonila, ker je bila privezana.

Maček — policist. Vlomilec Guido je v Milanu izvršil drzno tatvino pri trgovcu Crispi in bil zasačen. Vendar se mu je posrečilo še v vrtu zakopati dragulje. Policija je hotela izvedeti od vlomilca, kam jih je zakopal, vendar tega ni mogla doseči. Peljali so ga po vrtu in pazili nanj, če bi iz tega kaj spoznali. Zastonj. Že so odhajali.

Tedaj pa zagledajo mačka, ki je dostojanstveno vlekel — dragulje, ki jih je slučajno izkopal in se z njimi igral. Vlomilec je ves divji brcnil uboga mačka, ki je bil hujši kot — policist.

Pljunkt — pomočnik roparja. Po velikih mestih so razni roparji iznašli novo zvijačo, da osupnejo tujce in jih lahkim potom oropajo. Ti ustavi-jo tujca, ki nosi kovček, na cesti in ga ljubeznivo opozorijo na to, da mu je nekdo pljunil na rokav ali klobuk. Seveda so to sami storili. Ko se tujec snaži, pa ropar hop po kovčku in — izgine!

200.000 dolarjev za izgubljenega otroka je morala plačati neka bolnica, ki je bolnega otroka izročila enemu drugemu in ne pravemu očetu, ki pa je bolnico tožil in iztožil 200.000 dolarjev! No, in sedaj se je dokazalo, da tudi oče ni bil pravi in da je vse skupaj bila — velikanska, dobro organizirana goljufija! Ko bi ljudjeraje pošteno delali, kakor pa, da uganjajo take reči!

Cigan na naboru. Cigan je stal pred naborno komisijo in kazal dva zvitca prsta. »Koliko časa sta prsta že zvitca«, vpraša vojaški zdravnik. — »O, že deset let«, reče cigan. — »Kaka pa sta bila preje?«, je dalje vprašal vojaški zdravnik. — »Takale«, je dejal cigan in jih je stegnul. Naroda!

Race imajo šest nog. Učitelj: »No, Jurček, koliko nog imajo race?« — Jurček: »Race imajo šest nog.« — Učitelj je bil hud in je pojasnil, da imajo race po dve nogi, a Jurček je ugovarjal: »Ne, gospod učitelj! Tri race imajo šest nog!«

Razložek med življensko in smrtno nevarnostjo. Nekdo je vprašal zdravnika, kakšen je razložek med življensko in smrtno nevarnostjo: Zdravnik je odgovoril: »Če kdo težko zbolijo, je v življenski nevarnost, če pa pokličejo zdravnika, je v smrtni nevarnosti!«

Zdravnica dr. Klara Kukovec

sprejema od 1. oktobra t. l. naprej
v Mariboru, Krekova ulica št. 18

I. nadstropje (blizu gimnazije). 1194

200 Din stanejo pletene obleke iz fine volne v pletarni Vezjak, Vetrinjska ulica 17, Maribor. 1217

Bukevco, suhe gobe, fižol vse vrste, krompir in vse poljske pridelke kupuje; — zamenjuje bučnice in solnčnice za bučno olje: trgovina Fr. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 1245

Zeljnate glave kupi Lovrec, Maribor, predpoldne Glavni trg, vrsta olja, popoldan Slomškov trg 16. 1239

Vinske sode prodaja Gnilšek, trgovec z vinom, Maribor, Razlagova 25. 1249

Dekla se sprejme, Kramberger Anton, Gradiška 18, Pesnica. 1250

Majer in viničar, najmanj 4 delavne moči, se sprejme. Mohorko, trgovina, Lajtersberg 250, Maribor. 1240

Kršč. družina z dvema otrokoma (6 let, pol leta), sprejme snažno, zdravo, starejše dekle, ljubiteljico otrok, najraje Marijino družbenico, za vsa hišna dela. Plača 200 Din. Nastop 1. novembra. Iv. Lebič, učitelj, Prevalje. 1244

Vajenec močan se sprejme za umetno mizarstvo. Naslov: Ciril Razboršek, Maribor, Strossmajerjeva ulica 5. 1237

Gospodinja kuharica, dobra in poštena, primernih let, se takoj sprejme v župnjišče. Naslov v upravi lista. 1232

Učenca pridnega in poštenega, s primerno šolsko izobrazbo, ki ima veselje za trgovino, sprejme takoj trgovina z mešanim blagom na deželi. Kje, po vse uprava lista. 1181

Vajenca za železnino, močnega, s primerno šolsko izobrazbo, sprejmem. Koradžija, Maribor. 1235

Sprejem pridnega vajenca takoj: Ciril Lovec, čevljarji mojster, Maribor, Glavni trg 4. 1238

Učenca kmetskih staršev, zdravega in krepkega, z najmanj 6 razredi osnov. šole, sprejme E. Zdolšek, trgovina z mešanim blagom, Sv. Jurij ob južni žel. Pogoji: Sposobnost in veselje do trgovine. 1251

Sprejem mizarskega učenca. Keuc Marko, Zarmarkova 1, Sv. Lenart v Slov. gor. 1228

Pridno, pošteno in krepko dekle, pravo kmečko korenino, 25 do 35 let staro, ki ima veselje do živine (svinj), sprejme takoj: Uprava kn.-šk. posestev Bětnava pri Mariboru. 1236

Viničar z 5 delavci se vza me. Vprašati v trgovini: Maribor, Grajski trg št. 2. 1247

Kdo želi kupiti ali prodati posestvo? Naslov: Grošl, Slivnica pri Mariboru. 1243

Proda se malo posestvo z gostilno ali pa se da tudi v najem. Ponudbe na upravo lista. 1248

Opr. št. Ne V 1420-28
5

Prostovoljna dražba nepremičnin.

Na predlog lastni Nassimbeni Ubalda, Berg Hermana, Doliček Karla in Worsche Karla, se prodajo na javni dražbi spodaj zapisane nepremičnine za pristavljeno izklicno ceno dne 19. oktobra 1928, dopoldne ob 10. uri kot celota. Dražba se vrši pri okrajnem sodišču v Mariboru v sobi št. 6.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo. Zastavne pravice na zemljišču zavarovanih upnikov ostanejo nedotaknjene. Od kupnine se plača samo tisti del v gotovini, ki ostane od cele vsote po odračunanju prevzetih bremen.

Izkupilo prodaje je položiti v roke g. dr. Blanke, odvetniku v Mariboru, v roku od 8 dni po dražbi.

Ostali pogoji prodaje in plačevanja se smejo vpregledati v pisarni okrajnega sodišča v Mariboru, soba št. 6.

Vložna številka 109 k. o. Bresternica, obstoječa iz parcel:

- parc. št. 746/1 gozd, 29 a 48 m²
- parc. št. 748/1 in 749 travnika, 49 a 20 m²
- parc. št. 750 in 751/1 njivi, 56 a 32 m²
- parc. št. 828 in 830 pašnika, 14.304 m²
- parc. št. 829 vrt, 68 m²
- parc. št. 831/1 gozd, 85.803 m²
- parc. št. 832 in 833 njivi 2204 m²
- parc. št. 834 in 835 pašnika, 7042 m²
- parc. št. 838 gozd, sedaj pašnik, 10.038 m²
- parc. št. 839/1 in 840 gozd, 7 ha 96 a 65 m²
- parc. št. 841 travnik, 1176 m²
- parc. št. 842/1 njiva 11.700 m²
- parc. št. 844 pašnik, 1413 m²
- parc. št. 846 vrt, 500 m²
- parc. št. 847 in 850/1 pašnik, 1014 m²
- parc. št. 831/3, 831/4 in 831/5 pašnik, 9822 m² in
- parc. št. 831/6 pašnik, sedaj šuma, 31 ha, 43 m²

Izklicna cena znaša 20.000 Din manj kakor cenilna vrednost, torej 50.086.85 Din, beri: petdesettisočšestinošesdeset dinarjev 85 para. 1234

Okrajno sodišče Maribor, dne 10. 9. 1928.

Izvanredni občni zbor

POSOJILNICE pri SV. LENARTU v SLOV. GOR. se vrši dne 26. oktobra 1928, v slučaju nesklepčnosti pa dne 16. novembra 1928, ob eni uri popoldne v zadržni pisarni s sledečim dnevnim redom:

1. Sprememba pravil po čl. 262, fin. zak. za leto 1922-23.
2. Slučajnosti. 1224

Dr. O. I.;

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

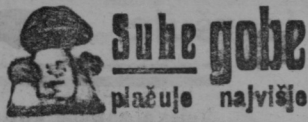
Zgodovinska povest.

V gradu Štraleku se ni dosti spremenilo. Gospodar ni bil posebno razpoložen, čutil je že teže let in mučile so ga skrbi, kajti videl je, da Agata žaluje po Herbersteinu, od katerega ni bilo nobenega glasu, da, tu in tam se je že celo slišalo, da je bil težko ranjen in ujet. Da, celo o njegovi smrti so že krožile govorice.

Da vse to ni dobrodejno vplivalo na Agato, je bilo razumljivo, to tem manj, ko je nosila pod srcem sad z mladim Herbersteinom sklenjenega zakona.

Štefan Nürnberger od tega časa, kar se je udeležil tiste mlade sobote zvečer skakaškega shoda, ni bil nikjer. Prav nič mu niso ugajale te spakedrije, uvidel je, da ljudje vse pretiravajo in je krenilo nazadnje že vse na smešno stran. Zdelo se mu je, da so ti zamaknjenci ali štiftarji, kakor so se sami imenovali, le neka verska zabloda, kateri pojav je vpoštevati kot odpor preprostega ljudstva proti razdirajočemu protestantstvu.

Posebno ga je belelo, da mu je njegov brat

M. Geršak & Co.
Ljubljana, Prečna ul. 4
(poleg mestne ljudske kopele).
Telefon 2329, 1226

Jetiko ozdravi tudi pozimi strokovnjak (strokovne knjige!) dr. Pečnik, zavod, Sečevo, železniška postaja Rogaška Slatina. 1197

Dvokolo zastoj dobi kdor se odvadi tobaka, samo v trgovini dvokoles Milko Škerlec, Sv. Tomaž pri Ormožu. Zahtevajte prospekte! 1223

Predivo kupuje po najvišji ceni F. Kučanda, Sv. Jurij ob juž. žel. 1230

Dobro ldoča pekarija takoj na prodaj. Oglasite se pri vodstvu posojilnice v Mali Nedelji. 1202

Kuhano maslo, sveže, ne soljeno in ne žarko, kupi po najboljši ceni Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg 15 in priporoča ob enem: cement, razno železnino, pocinkano pločevino, špicerijo, osobito fini čaj, pristno domačo slivovko in rum, malinovec. 1193

Vozniki za nagramozanje ceste Sv. Peter—Ložane se takoj sprejmejo, nadalje tudi zidarji in težaki. — Vpraša se pri stavbenem podjetju U. Nassimbeni v Mariboru, Vrtna 12. 1222

Tele 5 tednov staro, marijadvorske pasme, se proda. Martinzhoj, Kamnica pri Mariboru. 1233

Dekla se sprejme pri Fr. Kramberger, Dragučova, Sv. Marjeta ob Pes. 1231

Občinstvu v znanje!

Podpisana si usojam slavnemu občinstvu naznanjati, da bodem nadaljevala po smrti svojega moža Ferdinanda Graha (po domače: Dominik) v Braslovčah št. 35

strojarsko obrt (usnjarno) in detajlno prodajo usnja.

Pri tej priliki se zahvaljujem za obilno zaupanje, ki ga je užival moj pokojni mož v času svojega obrtovanja, ter prosim, da ohranite to zaupanje tudi meni, ki bom izvrševala naročena dela točno in okusno.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

1229

Franja Grah v Braslovčah.

Oglas!

V nedeljo, dne 14. oktobra t. l. se bo prodalo na javni dražbi na Strnišču pri Ptujju nekaj barak in nekaj zidne opeke. Pričetek ob pol dveh popoldne pred gradom. 1225

Zahvala.

Podpisana se zahvaljujem tem potom podpornemu društvu

„LJUDSKA SAMOPOMOČ“ v Mariboru

za v polni meri izplačano znatno podporo iz vseh treh oddelkov po smrti mojega moža gospoda Antona Vaupotiča najiskrenejše. Moja dolžnost je, da priporočam to človekoljubno društvo vsakomur najbolje v takojšnji pristop.

Ptuj, dne 5. oktobra 1928.

Rezika Vaupotič.

Pevski zbori! Ali že imate Pevčevo pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopič po Din 10.—

21

Caharija to udeležbo zelo zameril. Ko ga je na dan njegovega goda obiskal, sta se ločila v najlepšem sporazumu, po tem shodu pa je zvedel, da je brat kaj nevoljen, še bolj pa je rentočila njegova žena Katarina.

Bližal se je njen god. Vsako leto je šla Agata v trg, da je nesla svoji teti kako posebno darilo in jo s tem razveselila. In tudi letos bi se naj to zgodilo. Agata je pripravila različne stvari, ki bi ugajale izbirčni in občutljivi teti najbolj.

Nič posebno ni bila letos Agata vesela tega pota v trg, saj so jo trle skrbi zaradi bolehnega očeta, še bolj pa zaradi negotove usode njenega soproga, po katerem je toliko hrepenela.

Nek notranji glas ji je rekel, naj ostane doma, a zopet jo je vznemirila misel, kaj reče teta, če je na ta dan nikdo ne obišče iz Štraleka; če jih ima že sedaj za prikrite luterance, bo pozneje še slabše.

Tako je napočil dan sv. Katarine. Agata je že prejšnji večer pripravila vsa darila. Pred odhodom je stopila še k svojemu očetu, ki se ravno ta dan ni počutil dobro.

»Nekako me skrbi,« meni oče, »bojim se za te, ko se podaš na pot, pa še sama moraš iti, ko je Anka bolna.«

Socijalno vprašanje
spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Jerajev knjižico: „Socijalno vprašanje“ za Din 28.—
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

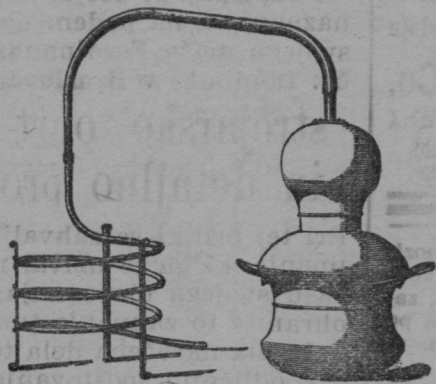
Najceneje in najboljše izvršuje

kotle in posodo za si-rarno, različne aparate, kotle za barvanje, kotličke za štedilnike, rezervarje, cevi, hladilne kače, kopalne peči i. t. d. i. t. d.

Za vse izdelke najmanj 10 let garancije.

Naročila tudi pismena.

Prepričajte se!

Velika zaloga kotlov za žganjekuho, kotle za pranje, alfe, najboljše brizgalnice za vinograde, prevzame v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah, ter pocinjuje vsakršno posodo.

Prepričajte se! 1242

Demetrij Glumac, bakrarstvo in kotlarstvo, Maribor, Aleksandrova cesta št. 33

Listina iz hiše koroškega Slovenca.

Ob obletnici plebiscita na Koroškem dne 10. oktobra 1920.

Blizu Borovelj leži južno od Drave na njenem desnem bregu v Sp. Rožu na dolgo raztegnjena vas Resnik, ki je še pred nekaj desetletij daleč naokoli slovela po svoji lepo razviti lončarski obrti. K tej vasi spadata tudi dve kmetiji, ki tvorita selišče zase in sta pravzaprav bliže vasi Goričane, ki se razprostira ob cesti, ki pelje iz Borovelj proti humperškemu gradu po Spodnjem Rožu navzgor, nego pa Resniku samemu. Terasa, ki se na njej nahajata oni dve kmetiji, nosi ime »Na Turčah«. Oba posestnika se pišeta Turk. Eden izmed njiju, imovitejši in uglednejši, je vrli, med koroškimi Slovenci dobro znani narodnjak Miha Turk.

Od njegove hiše je krasen razgled na lično vasico Žihpolje, ki leže za severno od Drave, visoko gori na takozvanih »Huarah« z znamenito, dvo stolpno romarsko cerkvijo Matere božje, pa tudi na velezanimivi, popolnoma ohranjeni srednjeveški grad Humperk, odkoder so nekdanje gospodovali nemški grofje preko Drave nad celim Spodnjim Rožem.

K »Turkovemu Mihi«, kakor smo navadno imenovali vrlega moža, sem

že kot dijak v počitnicah ob vsaki pri liki kaj rad zahajal. Pred njegovim strokovnjaško urejenim čebelnjakom sva v senci košate in dehteče lipe čestokrat sedela in, uživajoč krasen pogled na žihpoljsko cerkev in humperški grad, razmotrivala o perečih vprašanjih koroških Slovencev, zlasti še onih v Spodnjem Rožu.

Po nesrečnem plebiscitu, ki je tudi njemu zadal skoro nezaceljive rane, tako da je le malokedaj zapustil svoj dom, mi je nekoč pokazal svoj »arhiv«. V precej debelem zavoju je imel zbrane vse, celo nad 200 let stare listine, tičoč se njegovih prednikov, njegovega posestva, pa tudi njega samega. V majhni knjižici tega zavoja je imel sestavljen še posebej »Seznam družinskih in hišnih listin družine Turk v Resniku št. 18« s tekočo številko na levem robu vsakega lista, z letnico in jedrnatno kratko povedano vsebino vsake, v zavoju shranjene listine; razen tega »Zgodovino Turkov rodline«, spisano skrbno in natančno po priloženih listinah, pa tudi na podlagi ustnega izročila in po lastnih spominih in doživljajih. Na prvih straneh knjižice pa si je bil za-

pisal sledeči »Uvod«, ki je po svoji vsebini pač vreden, da zanj izve tudi širša slovenska javnost, in bi brezdvomno zaslužil, da najde primeren kotiček tudi v slovenskih čitankah.

Tako-le se glasi:

»Povod temu, da sem se namenil spisati zgodovino naše rodbine, je v prvi vrsti ta, da bi naši nasledniki vedeli ceniti in v časti imeti po svojih prednikih njim izročeno posest, ker je ta vsa po malem vkup spravljena, kakor so pač razmere dopustile. Za nakup potreben denar je ves z žulji pridelan in pet rodov ga je držalo vkup, ali ga po možnosti pomnoževalo.

Skozi vseh pet rodov je bila družina, ako ravno ne bogata, pa vendar vselej poštena, ugledna in spoštovana. Najsibodi naslednik kdorkoli — vedno imej pred očmi zapoved: Spuščaj očeta in mater, da boš dolgo živeti in Ti dobro pojde na zemlji! — Koliko jih je, ki so imeli bogate in lepe domove, pa so jih zapravili; koliko pa takih, kateri so imeli veliko denarja in tudi niso skrbeli, da bi pridobili sebi in svojim potomcem lastno streho in je nimajo. Tukaj pa si tesar kupi od prislužka zemljišče, si postavi z lastno roko in s pomočjo sosesčine dom, svoj lastni dom. To je bil Ivan Turk. Franc, moj dragi oče, je bil hrom in je moral hoditi po bergljah; časi so bili hudi, zaslužka pa nič; a on je držal vkup, kar je dobil po svojih prednikih, in izročil isto nezmanjšano in brez dolga meni. Ali nam radi tega ne bo naš dom svet in dragocen!

Posnemajmo torej svoje prednike, bodimo pridni in štedljivi in Bog bo naš trud blagoslovil, kakor je blagoslovil delo naših prednikov.

Oni pa niso nam zapustili samo le svojega doma, zapustili so nam tudi svojo vero in svoje narodno prepričanje. Zopet si vzemimo za vzgled očeta Franca. Hodil je po bergljah in bil je tudi še star; ali nikoli ni opustil svojih krščanskih dolžnosti;

»Nič se ne skrbite, oče, kmalu se vrnem,« tolaži Agata, »spremljal me bo pa pastir Franček, ki gre prav rad z menoj, drugi posli pa naj opravljajo naročena jim dela, ker marsikaj je še zgotoviti.«

»To mi je všeč,« odvrne oče z vidnim zadovoljstvom, »sem vsaj manj v skrbeh za te, le hitro opravi vse in se srečno vrni.«

»Da, da, dragi oče, to je tudi moj namen,« pritrđi Agata nekako veselo, se skloni k očetu in ga spoštljivo poljubi na čelo.

Z rosnim očesom ji seže oče v roko, za trenutek se pogledata oba, kakor bi jima obema rekel neki notranji glas: Vtisnita si ta pogled v spomin, ločita se za vedno!

Še enkrat se je obrnila Agata s pogledom na očeta, predno da je zapustila sobo, vzela pripravljene stvari in šla s pastirjem po najbližji poti proti Šent Lenartu. Urno sta stopala, že sta bila na zadnjem hribčku Spodnje Voličine ter se bližala po obče rabljeni poti vasi Lormanje. Dospela sta do malega gozdčiča, mimo katerega vodi pot. Mladi spremljevalec je šel z določenimi darili nekoliko naprej od samega veselja, da pride zopet v trg, kjer vidi zopet kaj novega; vedel je, da odpade od bogato obložene mize tudi zanj kak

košček, saj kot mlad fant je kaj rad jedel in je bil vedno lačen, če mu tudi v gradiču Štralek nič ni manjkalo.

Agati se je zdelo, kakor bi slišala v neposredni bližini nek šum, zato obstoji ter hoče poslušati.

A v tem trenutku se razgrne grmovje tik ob gozdu, iz njega planejo štirje krepki možje z zamazanimi obrazi ter zagrabiijo Agato, ki se od samega strahu ni mogla ganiti.

Slišal se je obupen klic: »Hrastovski roparji« — nato pa je Agata utihnila, kajti eden od teh mož ji je zamašil usta z ruto. Urno so vzdignili polnezavestno žrtev in zginili ž njo v temnem gozdu.

Mladi Franček, ki je videl celi prizor, od strahu ni mogel kričati, a se nazadnje tudi ni upal, kajti eden od teh črnih mož se je obrnil proti njemu z namenom, da ga ulovi, a Franček je bil urnih nog in je letel, kar je mogel, pustivši vsa darila na licu mesta. Srečno je odnesel pete. Letel je naravnost nazaj v Štralek, da pove, kaj je slišal in videl. —

Oskrbniku Trenak se je njegov načrt popolnoma posrečil. Še tisti večer, ko mu je lovec Lovro nevede izdal Agato, je poklical k sebi štiri

Sadje v gospodinjstvu!

Sadje najboljši zdrava pite v Tiskarni sv.

vsako Veliko noč je opravil svojo spoved in v nedeljah, ko ni mogel v cerkev, je opravljal svojo pobožnost doma, posebno ko so se tako lepo slišali zvonovi z Žihpolj.

In narod!

Naši predniki so bili Slovenci. — Ostanimo tudi mi njih nasledniki! Naj pridejo še tako hudi časi, a nobeden iz naše hiše in našega rodu ne zataji svojega naroda. Spomnite se, koliko sem jaz prestal! Obetali so mi nasprotniki razne ugodnosti, čast in marsikaj: rajši sem trpel in bil preganjan; gnali so me radi tega od doma in družine orožniki in bil sem interniran v Litzelhofu pri Špitalu na Zgornjem Koroškem. Dalje, koliko sem pretrpel in kako mi je krvavelo srce po glasovanju, to ste še videli Vi, moji otroci, sami; ostal pa sem stanovit, zato ker nočem izdati sebe, Vas in svojih prednikov. In še nekaj! Varujte tudi svoje poštenje! Pet rodov je bilo na hiši, od teh pa niti eden član ni bil nikoli radi kakega nepoštenega dejanja — kaznovan ali tožen, in upam, da tudi ne bo!

To naj bi bil uvod, ob enem pa tudi izročilo, katero Vam zapuščam jaz in moji predniki; Vas pa prosim, da si ga vzamete k srcu in ga izvršujete, kakor smo ga doslhdob mi!

V skušnjavi pa sežite po teh bukvicah in si izročilo pokličite v spomin in jo boste dobro prestali!

V Resnici, dne 24. januarja 1922.

Miha Turk.«

Med zadnjimi listinami v zavoju »arhiva« je ležala plebiscitna legitimacija, s katero v roki je Turkov Miha dne 10. oktobra 1920 na glasovališču na Trati pri Glinjah oddal celo, neraztrgano belo glasovnico za Jugoslavijo.

Dokler bo takih mož in družinskih očetov še kaj ob Dravi in Zili, slovenski rod tam ne bo izumrl, slovenska pese mne bo utihnili, pa naj sovražni viharji še tako bučijo.

najmočnejše može, med temi grajskega biriča, ter jim naročil, da čakajo na dan sv. Katarine na glavnem potu iz Šent Ruperta v Šent Lenart na prihod Agate iz Štraleka, jo zagrabijo ter privedejo v grad.

Grajski birič je bil tedaj Ivan Strotz, ki je bil prej za kuharja, pozneje pa je to službo pustil, ker mu je bolj ugajal posel biriča. V tej službi je mogel priti prej iz grada ter hoditi po okolici, vabiti stranke k sodnji v grad, iztirjavati davke ter loviti hudodelce s pomočjo drugih grajskih hlapcev. Pri tem ni živel slabo, kajti vsak je gledal, da je z biričem kolikor mogoče dobro opravil in tako je sprejel marsikateri dar, ki mu je prišel prav dobro.

Že po svojem poklicu je bil manj rahločuten, usmiljenega srca ni poznal. Oskrbniku Trenak je bil zvesto udan, ker mu je ta preskrbel to službo in mu tudi spregledal marsikatero nerednost.

Birič Strotz se je odpravil tedaj določeni dan na mesto, kjer so navadno hodili ljudje iz Šent Ruperta v trg. In ni se varal. Ko se je bližala Agata mestu, kjer so stali vsi štirje skriti, je dal svojim pomočnikom navodila, kako se imajo vesti. In izpolnili so, kakor smo slišali, točno njegovo povelje.

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1929,
ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevan in je še danes najbolj obračtan.

Letoŕnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah.

»VELIKA PRATIKA« je najboljši in najcenejši družinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din. Kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri:

**J. Blasnika naslednikih
tiskarna in litografski zavod
LJUBLJANA, BREG ŠTEV. 12**

1218

ŠIRITE »SLOV. GOSPODARJA«!

Zanimivosti o naši državi.

Površina naše zemlje. Naša država je kmetijska država, zato je najbolj važno, kako kaj izgleda naša površina. Cela površina naše kraljevine meri 248.987 km² ali 24.898.700 ha. Od tega odpade okoli 7.658.500 ha na gozdove, okoli 6.965.068 ha pa je nerodovitne zemlje. Obdelane zemlje je bilo leta 1920 — 10.725.160 ha, a leta 1924 že 11.351.250 ha. Slovenija ima

836.358 ha obdelane zemlje, 690.633 ha je gozdov, 92.721 ha pa je še neobdelanega. Najbolj obdelana je Vojvodina, ki ima samo ravnino, za njo pa takoj pride Slovenija, ki je razmeroma zelo dobro obdelana.

Kako imamo obdelano zemljo? Od zgorajšnjih 11 milijonv hektarjev obdelane zemlje odpade 6.172.800 ha na njive, 145.520 na vrtove, 1.561.416 ha na travnike, 2.650.000 ha na pašnike, 168.543 ha na vinograde, 245.570 ha na sadovnjake, 189.200 ha na barja.

Kaj pridelamo na svojih njivah? Zrna pridelujemo na 4.638.380 ha, stročnice na 80.000 ha, krompir na 251 tisoč 523 ha, zelišča za krmilo na 230 tisoč ha, ledine je do 800.000 ha.

Koliko pridelamo kmetijskih pridelkov? Leta 1924 smo pridelali pšenice 15.229.925 centov, jare pšenice še posebej do pol milijona centov; ječmena ozimnega 2.827.047 centov, jarega pa 1.107.530 centov; rži ozimne je bilo 1.174.826 centov jare rži 232.682 centov; ovsa se je pridelalo 3.018.477 centov; prosa 168.866 centov, ajde 31.279 centov, riža 19.944 centov, koruze pa 37.949.376 centov.

Koliko imamo živine? Konjev je bilo leta 1924 v naši državi 1.053.875, govede 3.784.267, prašičev 2.517.955, ovc 7.618.708, koz 1.718.368, oslov 103 tisoč 969, perutnine 14.931.850, čebelnih panjev 573.384.

Ali imamo kaj poljedelskih strojev? Lesenih plugov je 314.890, napol in čisto železnih 874.330, parnih in motornih 822, bran 645.671, valjarjev 63.311, sejalnih strojev 78.755, okopalnikov 219.399, nosilnic za žito 9804, kosilnic za travo 5967, mlatilnic ročnih 13.856, viteljnov (ali gepeljnov) 11.981, parnih mlatilnic 7965, čistilnikov 117.438, trijerjev 18.334, robkalnikov 58.130, slamoreznic 90.449, sušilnic za slive 55.446, kotlov za kuhanje žganja 70.588, stiskalnic za grozdje 79.103, grozdnih mlinov 28.206, škropilnic 187.960, žvepljalnikov 36.384, poljedelskih vozov je okrog 1.000.000.

Ugrabljeni plen ni bil ravno težak, a kljub temu so bili hlapci vsi potni v obrazu, ker hiteti so morali na biričev ukaz s svojo žrtvijo kolikor mogoče hitro, da pridejo prej na varno. Če je enkrat gospodična Agata med temnimi zidovi hrastovskih zaporov, potem se ni bati nobene nevarnosti več.

Došli so do grajskih vrat. Birič je šel naprej, da je vratar takoj odprl dveri, hitro so nesli trije hlapci nesrečno Agato proti zaporom, tako, da vratar niti ni prav videl, kaj in koga so nesli.

Birič je odprl takoj celico, določeno za ženske. Bila je ozka, precej temna, ker je segala precej v zemljo, z vlažnimi stenami; skoz malo okno je prihajalo od zgoraj le malo svetlobe. V sredi celice je stala na pol trhla miza, na njej skrhan vrč, ob mizi polomljen stol, v kotu pa nekaj slame kot ležišče. Mrzla, ob enem vlažna sapa je navdajala celi prostor. —

V času, ko se vrši ta povest, so bile pravde zoper čaravnice na dnevnem redu.

V prejšnjih stoletjih se beseda čaravnica sploh omenila ni, ali pa le redko kdaj. Zločinstvo čarovništva, če se je kdaj ugotovilo, se je kaznovalo milo. Tako se je določilo v konciliju v An-

»Smeh in jok — naših otrok«

Berite knjigo »Iz otroških ust« I. del Din 8-50, II. del Din 16- — Kupite jo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Zakaj kupite v Celju manufakturno blago najceneje edino pri
Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

- Ker ima velike tovarniške skladišče vsakevrstnega blaga.
- Ker ima trgovino v lastni hiši in ne plačuje najemnine.
- Ker ima veliki promet, vsled tega sveže blago.
- Ker ima lastno tovarno odej (koltrov).
- Ker ima lastno izdelovanje različnega perila.
- Ker ima pošteno mere, dobre blage in nizke cene.
- Ker ima zamisel »mali zaslužek, a veliki promet«.

Vsakomur se izplača, da obišče pa če tudi od daleč strogo solidno in pošteno trgovino
Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

➔ Za trgovce poseben oddelek na debelo. ➔

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Krekova posojilnica v Mariboru

482 reg. zadr. z neom. zav.
Meljska cesta št. 10

sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu osebni poroštvi in na vknjižbo. Somišljeniki, nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah, ki nam nudijo najboljšo varnost.

Pletene veste

iz lepe in trpežne volne za ženske 75 Din, za moške 95 Din, 85 cm dolge jopice 135 Din, veste rožaste s svi lo 100 Din, bluže za zvezati 55 Din, debeli in topli lei bi 60 Din, kakor vse druge pletenine kupite najceneje v pletarni M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 1025

Kuhano kravje maslo, jajca, suhe gobe, kupuje po najvišji ceni Franc Senčar, trgovina, Mala Nedežlja in Ljutomer. 1186

Žaga s polnojarmenikom v Mariboru prevzame 400 do 600 m² mehkega okroglega lesa za žaganje. Plačilo od m² po dogovoru. Naslov v upravi lista. 1176

Žagarja, spretnega, ki se popolnoma razume na motor za plin iz lesnega oglja (Hag), sprejem. Ponudbe na upravo lista pod označbo: Pohorje. 1190

Na drobno!

Na debelo!

Železnina Anton Brenčič v Ptuj-u

priporoča svojo bogato zalogo potrebščin za jesen in zimo in sicer: razne kotle, brzoparilnike, lito-železno, pločevinasto postekleno in pocinkano posodo, štedilnike, peči, plužno blago, podkove, vsake vrste žreblje za obutalo, nagrobne križe, stroje za meso in slanino rezati, slamorezne kose, sekire in žage vsake vrste ter sploh vse v železnino spadajoče predmete. — Zastopstvo »LUTZ-ovih« peči za šole, urade, gostilne itd. 806

Postrežba točna!

Znižane cene!

CIRILOVA KNJIŽNICA

OBSEGA SLEDECE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: **Naša država**. (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lenard: **Jugoslovanski Piemont**. Din 7.—
3. Dr. Leopold Lenard: **Slovenska žena v dobi narodnega preporoda**. Din 10.—
4. **Mej strle in moj župnik**. Din 4.—
5. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji**, I. del Din 8.—
6. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji**, II. del D 10.—
7. H. G. Wells: **Zgodba o nevidnem človeku**. Din 7.—
8. B. Orczy: **Dušica**, I. del broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: **V libijski puščavi**. Din 12.—
10. Arnold Bennett: **Živ pokopan**. Din 8.—
11. Ilmamo Camelli: **Izpovedi socialista**. Din 16.—
12. E. R. Borroughs: **Džungla**, I. del Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: **Šumi, šumi Drava . . .** Din 5.—
14. Matija Ljubša: **Slovenske gorice**. (Razprodano.)
15. Erckmann-Chatrrian: **Zgodbe napoleonskega vojaka**. Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: **Mali svet naših očetov**. Din 28.
17. Anton Kosi: **Iz otroških ust**. Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: **Kadar rože cvete**. (Razprodano.)
19. J. F. Cooper: **Zadnji Mohikanec**. Din 11.—
20. Pavel Keller: **Dom**. Broš. Din 22.—, vezan Din 35.—
21. Gabriel Majcen: **Zgodovina Maribora**. Din 20.—
22. H. R. Savage: **Snubitev kneza šamila**. (Še ni izšla.)
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: **Rokovnjači izpod Tatre in druge povesti**. Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—
24. Arthur Sills: **Smrtna past**. Din 9.—
25. Anton Kosi: **Iz otroških ust**, II. del Din 16.—

Denar naložite najboljšje in najsigurnejše pri

Južnoštajerski hranilnici v Celju

v lastni hiši Cankarjeva ul. št. 11, nasproti pošte — popularno varni zavod. Ustanovljen leta 1889 od okrajev Gornji grad, Sevnica, Šmarje pri Jelšah, Šoštanj in Vrnske, kateri jamčijo za polno varnost vlog. Znatno rezervni zaklad. Vsakevrstna posojila pod zelo ugodnimi pogoji. 8

cyri leta 314 p. Kr., da se morajo izobčiti take ženske iz krščanske družbe.

Zapadni Gotje so poznali edino to kazen, da so take ženske pretepli, Karol Veliki je dal čarovnice vsled nasveta svojih škofov tako dolgo zapreti, da so se očitno spokorile. Še le kratko pred začetkom reformacije toži papež Inocenc VIII., da prihaja iz katoliških krogov toliko pritožb zaradi tega, kar počenjajo ženske, da se mora na vsak način nekaj ukreniti; vsled tega je dal sestaviti glasoviti Malleus maleficarum; na podlagi tega navodila postopanja zoper čarovnice niso samo katoličani, ampak tudi protestantje, ki so prve v tem oziru še prekosili, zasledovali ta zločinstva s tako vnemo, ki ne najde nobene primere.

Vsaka mogoče še take nedolžna, brezpomembna beseda ali kako čisto navadno ravnanje, noša ali kretanje, nepričakovana vremenska ne-zgoda so že zadostovali, da se je osumilo ženske in tudi moške čarodejstva.

Nekatere osebe so bile že samo ob sebi označene kot čarovnice, tako tiste, ki so imele rdeče lasce. Tudi berači in drugi reveži, ki so imeli kako posebno hibo, so bili vedno v nevarnosti, da jih osumijo čarodejstva.

Obče je bilo mnenje, da morejo čarovniki škodovati ljudem, živini, premoženju.

Kipi, napravljeni iz ilovice, lasi od dotičnega človeka, katerega so hoteli začarati, ter kos njegove obleke in starih jermenov njegovih čevljev so bili predmeti, nad katerimi je izrekel čarovnik čarodejstvo z učinkom, da je namenjena oseba zbolela ali celo umrla.

Neurje in točo so delale čarovnice na ta način, da so se kopale ter se trikrat polile z vodo in zakopale človeške kosti, ali pa so kuhale lase od človeka ali živine ter ovčjo volno, ščetine od prašiča in dlako od kože.

Poletno vročino so napravili čarodejci s tem, da so vrteli novopečeni kruh na kolu in ga vrgli nato v potok, ali pa sežgali mrtvaško glavo.

Da so mogle čarovnice začarati domačo živino, da ni dala mleka, so smatrali ljudje že kot nekaj navadnega.

Čarovnice so se tudi mogle spremeniti v različne živali, tako v jastreba, vrano, krokarja, celo volka, ki je potem raztrgal živino.

Čarodejstva osumljeni so priznali vsled trpinčenja neverjetne stvari in imenovali tudi druge osebe, ki so se zapisale zlodeju, da jim da čarovniško moč.

Konserviranje sadja
ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v
Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15.—

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilar. zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posejla na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prejšnje rezuje brezplačno.

Čevlje

garantirane pristno sočno delo, kupite po najnižji ceni in v najboljši kvaliteti edino pri inžnar. čevljev

R. Stermeckl, Celje, št. 24. Slov.

Podkovani iz kravine Din 150.,
močni iz teletine Din 177., fini
iz boksa Din 190., nizki iz
bolasa Din 175., damski ševro
Din 170., modni beš ali sivi
elegantno izdelani Din 198.,
fini lak Din 199., fantovski
Din 165., dekliški boks Din 84.,
otročji boks Din 64., in kozine
Din 30., 227

Predezo kupite čevlje zahtevajte zastoj, bogato ilustrirani cenik z več tisoč slikam od R. Stermeckl, Celje
Naročila čez Din 500.— pošljinne prosto.
Kar ne ugraja se zamenja ali vrne denar.

Izredna prilika Ovčjo volno

Sprejemem še nekoliko za stopnikov za prodajo srečk vojne škode (ratne štete). Zasluzek je izredno velik. Ponudbe na tvrdko M. S. Serdarušič, Beograd. 1173

Strojna stiskalnica

za sadje in grozdje s košom za 300 litrov se poceni prodaja. Maribor, Trubarjeva ulica 9. 1003

cunje, staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najboljšje. A. Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

Za jeseni in zimo oblačilno blago, vse potrebščine, ki jih rabite, si oglejte in prepričajte o najnižjih cenah v trgovinah Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 1185

Na najlepši točki tik cerkve v večjem kraju pri Ptujju se prodaja radi rodinskih razmer lepa hiša, z staro vpeljano gostilno in trgovino. Tik poleg je vzorno gospodarsko poslopje, vinograd, sadovnjaki in nekaj oralov orane zemlje. Dobra eksistenca je sigurna. Cena po dogovoru. Ponudbe na upravo lista. 1171

Največja izbira vsakovrstne svile

že od Din 24.— naprej se dobi pri

L. TRPINU

Maribor, Glavni trg 17

Sede vseh velikosti ima vedno v zalogi po najnižjih cenah Fran Repič, sodarsko podjetje, Ljubljana, Trnovo. — Pomočnike sprejme v stalno delo. 991

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvi. — Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše. — Najvišje obrestovanje vlog na vknjižbo in v tekočem računu. 12

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

LJUDSKI POSOJILNICE V CELJU

REGISTROVANI ZADRUGI Z NEOMEJENO ZAVEZO

v lastni hiši, Cankarjeva ul. št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad Din 60.000.000. — Posojila na vknjižbo, poročitve ter zastave pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov- posestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene

Kmeti posestniki, Ljudska posojilnica je Vaš zavod. Poslužujte se ga!

Vaš Thürpil je kot edino obstoječe odvrčajoče sredstvo pri driski telet celo v najtežjih slučajih čudeže delal. O Thürpilu se lahko samo ugodno pove.

L. D. ekonom in U.

Thürpil se dobi pri živinozdravnikih in lekarnarjih. Zahtevajte pristen Thürpil in odklanjajte nadomestilo.

Edini izdelovatelj:

CL. LAGEMAN, CHEM. FABRIK AACHEN.

Zastopstvo:

»Lykos« Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 3.

Češko sukno kupite najceneje pri tvrdki
ALOJZ DROFENIK - Celje
samo Glavni trg 9
OSTANKI ZA POLOVIČNO CENO

557

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica r. z. z. n. z. Ulica 10. oktobra

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6°/_o

na trimesečne odpovedi po 7¹/₂

Tudi Vi morate Vaše potrebščine v oblekah, perilu, platnu pri meni kriti

Tudi Vi bodete kakor vse moje stranke zadovoljni in stranka ostali

Tudi Vi dobite pri meni najboljše blago po najnižji ceni in si s tem prihranite denar

Tudi Vi si lahko pri veliki izbiri izvolite po svojem okusu

Tudi Vi ste zavarovani pred izkoriščevanjem, ker se pri meni stalno cene

FRANC KOLERIC
668 trgovina Apače

Aladin svetilka

je potreban povsod ker ni električne svetlobe. Kajti ona je edina petrolejska svetilka, ki gori z močno snežno belo dnevno svetlobo od jakosti 80 sveč, te jo razširja brez saj duha in dima, daje vedno enakomerno in stalno svetlobo. Gori brez šuma in pumpati ni potrebno. ALADDIN SVETILKA je varna protiv požaru, ne eksplodira, in se jo lahko upotrebi brez vsake nevarnosti. Njena svetloba je trikrat močnejša in trikrat boljša od drugih svetilk.

Brezplačne prospekte Vam na željo pošilja

Generalno zastopstvo: **ALADDIN, Barzel d. d. Subotica**

Varujte se vred slabim imitacijam